

Vadovas

Bendras paraiškų teikimo vadovas bendriems saugos sertifikatams išduoti

Šiame dokumente pateikiamos teisiškai neprivalomos Europos geležinkelių agentūros gairės. Jis nedaro poveikio taikytinuose ES teisės aktuose numatytiems sprendimų priėmimo procesams. Be to, privalomas ES teisės aktų aiškinimas priskiriamas išimtinai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo kompetencijai.

Rankraštis baigtas 2024 m. gruodžio mėn.

Pirmasis leidimas

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025

© Europos Sąjungos geležinkelių agentūra, 2025

Jei nenurodyta kitaip, šis dokumentas licencijuojamas pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei nurodomas autorius ir visi pakeitimai.

Vadovas

Bendras paraiškų teikimo vadovas bendriems saugos sertifikatams išduoti

Turinys

1. Įvadas	4
1.1. Vadovo tikslas.....	4
1.2. Kam skirtas šis vadovas?.....	5
1.3. Taikymo sritis	5
1.4. Gairių struktūra	6
1.5. Europos teisinė sistema	7
2. Paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą teikimo sąlygos	9
3. Kaip pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą?	12
3.1. Paraiškos teikimas.....	12
3.2. Vieno langelio sistema	13
3.3. Saugos sertifikavimo įstaigos pasirinkimas.....	15
3.4. Kalbų politika	16
3.5. Mokesčiai ir rinkliavos	17
4. Paraiškos bylos struktūra ir turinys	19
5. Saugos vertinimo procesas.....	21
5.1. Išankstinis bendradarbiavimas.....	23
5.2. Paraiškos gavimas.....	24
5.3. Pirminis patikrinimas.....	27
5.4. Išsamus vertinimas.....	30
5.5. Sprendimų priėmimas ir vertinimo užbaigimas.....	34
6. Saugos vertinimo terminai	36
7. Nenumatytų atvejų priemonės	38
8. Komunikacijos aspektai.....	39
9. Trūkumų valdymas	40
9.1. Trūkumų registracijos žurnalo naudojimas	40
9.2. Trūkumų skirstymas į kategorijas	41
10. Kokybės užtikrinimas.....	44
11. Auditai, patikrinimai ar apsilankymai	45
12. Vertinimo ir priežiūros ryšys	46
13. Mokymo centrai, už pavojingųjų krovinių priežiūrą ir vežimą atsakingi subjektai	47

14. Arbitražas, peržiūra ir skundų pateikimas	48
14.1. Arbitražas.....	48
14.2 Persvarstymas	49
14.3 Skundas	50
14.4 Teisminė peržiūra	51
15. Bendro saugos sertifikato papildymas ir atnaujinimas	52
15.1 Poreikio papildyti bendrą saugos sertifikatą vertinimas.....	52
15.2 Veiklos rūšis ir mastas	54
15.3 Veiklos vietos išplėtimas.....	54
15.4 Saugos reguliavimo sistemos pakeitimas	54
15.5 Sąlygų, kuriomis buvo išduotas bendras saugos sertifikatas, pakeitimas.....	55
15.6 Pakeitimų, dėl kurių gali prireikti papildyti saugos sertifikatą, pavyzdžiai	55
16. Bendro saugos sertifikato atnaujinimas	58
17. Bendro saugos sertifikato apribojimas ar panaikinimas	59
1 PRIEDAS Nurodymai dėl paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą turinio.....	60
2 PRIEDAS Aspektai, kuriuos reikia įtraukti į nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadovą.....	64
3 PRIEDAS Veiksmų plano šablonas	66
4 PRIEDAS Nurodymai, kaip saugos sertifikavimo įstaiga turėtų pildyti vieno langelio sistemos laukus bendram saugos sertifikatui parengti.....	67
Priedėlis Nacionalinėse taisyklėse nustatytų reikalavimų atitikties lentelės pavyzdinis šablonas	69

1. Įvadas

Geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai prisiima visišką atsakomybę už saugų geležinkelių sistemos eksploatavimą ir su ja susijusios rizikos kontrolę, ir kiekvienas atsako už savo sistemos dalį. Saugos valdymo sistemos sukūrimas laikomas tinkamu būdu įvykdyti šią pareigą.

Iš bendro saugos sertifikato matyti, kad geležinkelio įmonėje yra įdiegta saugos valdymo sistema ir ji gali vykdyti savo teisinius įsipareigojimus pagal Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 3 dalį.

Galimybė naudotis geležinkelių infrastruktūra turėtų būti suteikiama tik galiojantį bendrą saugos sertifikatą turinčioms geležinkelio įmonėms.

Bendras saugos sertifikatas galioja tam tikroje veiklos srityje, t. y. tinkle arba tinkluose vienoje ar keliuose valstybėse narėse, kuriose geležinkelio įmonė ketina vykdyti veiklą.

Atsižvelgiant į veiklos sritį, išduodančioji institucija (taip pat toliau – saugos sertifikavimo įstaiga) gali būti Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (taip pat toliau – Agentūra) arba kompetentinga nacionalinė saugos institucija. Kad vadovą būtų lengviau skaityti, nebent būtų nurodyta kitaip, šiame dokumente pateikiamos gairės parengtos atsižvelgiant į atvejį, kai už bendrų saugos sertifikatų išdavimą atsako Agentūra, įskaitant bendradarbiavimą su viena ar keliomis nacionalinėmis saugos institucijomis, priklausomai nuo veiklos srities. Tačiau tos pačios gairės taikomos tuo atveju, kai paraiška išduoti bendrą saugos sertifikatą skirta nacionalinei saugos institucijai.

Šis vadovas yra nuolat kintantis dokumentas, parengtas bendradarbiaujant su nacionalinėmis saugos institucijomis ir sektoriaus atstovais. Jis turėtų būti nuolat tobulinamas atsižvelgiant į naudotojų atsiliepimus ir į patirtį, įgytą įgyvendinant Direktyvą (ES) 2016/798 bei atitinkamus Sąjungos teisės aktus.

1.1. Vadovo tikslas

Šiose gairėse nacionalinėms saugos institucijoms ir pareiškėjams pateikiama informacija apie procesą ir klausimus, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį. Jį reikia skaityti kartu su Agentūros interneto svetainėje pateiktomis gairėmis dėl naudojimosi vieno langelio sistema. Šiame dokumente nurodytus šablonus ir formas galima rasti vieno langelio sistemoje.

Jame aprašyti šie aspektai:

- ▶ paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą teikimo sąlygos;
- ▶ paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą teikimo procesas;
- ▶ paraiškos bylos, kurią turi pateikti geležinkelio įmonė, struktūra ir turinys;
- ▶ išsamą saugos vertinimo informaciją;
- ▶ bendro saugos sertifikato papildymo ar atnaujinimo sąlygos;

- ▶ sprendimų peržiūros ir apskundimo sąlygos ir
- ▶ bendro saugos sertifikato apribojimo ar atšaukimo sąlygos.

1.2. Kam skirtas šis vadovas?

Šis dokumentas skirtas geležinkelio įmonėms (toliau taip pat vadinamoms „pareiškėju“), kurios nori pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą, taip pat Agentūrai ir nacionalinėms saugos institucijoms, atliekančioms saugos sertifikatų paraiškų saugos vertinimą.

1.3. Taikymo sritis

Šiame dokumente pateikiama išsami praktinė informacija, kuria pirmiausia siekiama padėti pareiškėjams ir institucijoms suvokti su bendrais saugos sertifikatais susijusius reikalavimus, nustatytus Europos teisinėje sistemoje. Šį vadovą taip pat papildo:

Nacionalinių saugos institucijų paraiškų teikimo vadovai.

Nacionalinės saugos institucijos vadove turėtų būti aprašytos ir paaiškintos nacionalinės procedūrinės taisyklės, įskaitant dokumentus, kuriuos pareiškėjas turi pateikti, kad įrodytų, jog laikosi nacionalinių taisyklių, nacionalinės saugos institucijos (ar valstybės narės) taikoma kalbos politika ir papildoma informacija apie galimybę apskųsti nacionalinės saugos institucijos sprendimus.

Agentūros interneto svetainėje esantis vieno langelio sistemos naudojimo vadovas ir instruktažai.

Agentūros interneto svetainėje paskelbti paaiškinimai dėl bendrų saugos sertifikatų saugos vertinimo proceso.

Pareiškėjams patariama atidžiai perskaityti atitinkamus nacionalinius vadovus ir kreiptis į atitinkamas nacionalines saugos institucijas, kad jos patartų, kokių įrodymų reikia nacionaliniams reikalavimams įvykdyti. Informacijos apie tarpvalstybines stotis galima rasti Agentūros interneto svetainėje, be to, taip pat primygtinai rekomenduojama pasikonsultuoti su atitinkamomis nacionalinėmis saugos institucijomis (NSI) dėl dabartinės pozicijos šiuo klausimu.

Visais atvejais pareiškėjui, kuris kreipiasi į NSI ir kuris svarsto galimybę teikti paraišką Agentūrai, reikėtų patarti susisiekti su agentūra per interneto svetainėje pateiktą kontaktinę formą ir aptarti galimus planus bei paraiškos pateikimo terminus. Šio aptarimo tikslas – padėti Agentūrai ir pareiškėjui planuoti paraišką ir išvengti pareiškėjo klaidų paraiškoje, dėl kurių paraišką reikėtų atmesti ir pateikti iš naujo.

Išsamesnės informacijos apie tai, kaip laikytis konkrečių saugos valdymo sistemos reikalavimų, pareiškėjai ir institucijos turėtų rasti SVS reikalavimų vadove, kurį galima rasti ESGA interneto svetainėje.

1.4. Gairių struktūra

Šiame dokumente aptariamas bendro saugos sertifikato išdavimas. Jis taip pat įtrauktas į Agentūros gairių rinkinį, skirtą padėti geležinkelio įmonėms, infrastruktūros valdytojams, nacionalinėms saugos institucijoms ir Agentūrai atlikti savo funkcijas ir vykdyti užduotis pagal Direktyvą (ES) 2016/798. Šiame vadove paskelbta informacija papildoma kitomis gairėmis, kurias turi parengti nacionalinės saugos institucijos, kaip minėta pirmiau.

1 pav: Agentūros gairių rinkinys

1.5. Europos teisinė sistema

Direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (toliau – Direktyva dėl geležinkelių saugos) yra vienas iš trijų teisėkūros procedūra priimtų aktų, sudarančių 4-ojo geležinkelių dokumentų rinkinio techninį ramstį. Ja, bet kita ko, siekiama supaprastinti ir suderinti saugos vertinimo procesą pareiškėjų, kurie prašo išduoti bendrą saugos sertifikatą, labui. Tai padės sumažinti pareiškėjams tenkančią naštą ir sąnaudas, nesvarbu, kokia jų numatoma veiklos sritis ir institucija, atsakinga už bendro saugos sertifikato išdavimą.

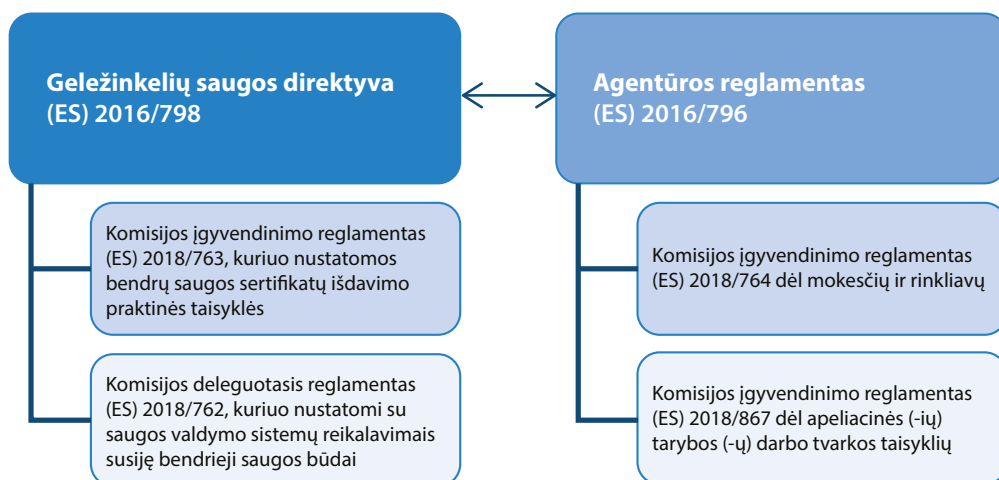
Kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2016/798, bendro saugos sertifikato paskirtis – įrodyti, kad geležinkelio įmonė:

yra nustačiusi savo saugos valdymo sistemą, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsnyje;

- ▶ atitinka atitinkamose nacionalinės teisės normose, apie kurias pranešta, nustatytus reikalavimus ir
- ▶ geba saugiai vykdyti veiklą.

Bendrų saugos sertifikatų išdavimo Europos teisinė sistema apibendrinta toliau 2 pav.

2 pav. Europos teisinė sistema

Reglamente (ES) 2016/796 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros (toliau – Agentūros reglamentas), kuris yra vienas iš kitų dviejų teisės aktų, sudarančių 4-ojo geležinkelių dokumentų rinkinio techninį ramstį, be kita ko, apibūdinamos Agentūros funkcijos ir pareigos, susijusios su bendrų saugos sertifikatų išdavimu.

Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/763, kuriuo nustatomos praktinės bendrų saugos sertifikatų išdavimo taisyklės, dar labiau suderinamas požiūris į saugos sertifikavimą Sąjungos lygmeniu ir skatinamas visų saugos vertinimo procese dalyvaujančių šalių bendradarbiavimas. Taigi jame paaiškinamos Agentūros, nacionalinių saugos institucijų ir pareiškėjo pareigos ir nustatomos jų sklandžiam bendradarbiavimui būtinos nuostatos. Šio reglamento II priede aprašytas struktūrinis procesas, kurį galima patikrinti atliekant auditą

ir kuriuo užtikrinama, kad kompetentingos institucijos (t. y. Agentūra ir nacionalinės saugos institucijos) panašiomis aplinkybėmis priimtų panašius sprendimus ir kad būtų pakankamai užtikrinama, kad visos valdžios institucijos panašiai vykdytų vertinimo procesą.

Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2018/762, kuriuo nustatomi bendrieji saugos būdai, susiję su saugos valdymo sistemos reikalavimais (toliau taip pat vadinami BSB SVS srityje) I priede nustatyti reikalavimai, kuriuos kompetentingos institucijos turi įvertinti vertindamos geležinkelio įmonės SVS svarbą, nuoseklumą ir pakankamumą. Be to, paraiškos išduoti bendrą saugos sertifikatą teikėjas savo paraiškos byloje turi pateikti įrodymų, kad atitinka šiuos reikalavimus.

Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/764 su pakeitimais, padarytais **Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/1903**, nustatomi Agentūrai mokėtini mokesčiai ir rinkliavos ir jų mokėjimo sąlygos, visų pirma:

- ▶ Agentūros mokesčiai ir rinkliavos už jai pateiktas paraiškas, įskaitant išlaidas, susijusias su nacionalinių saugos institucijų atliekamomis užduotimis, ir
- ▶ mokesčiai už Agentūros suteiktas paslaugas.
- ▶ Galimybė taikyti nuolaidą mažosioms ir vidutinėms įmonėms
- ▶ Nacionalinės saugos institucijos taikomi mokesčiai ir rinkliavos už jai skirtas vidaus paraiškas nepatenka į minėto reglamento taikymo sritį ir reglamentuojami nacionaliniu lygmeniu.

Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/867 nustatytos Agentūros apeliacinės (-ių) tarybos (-ų) darbo tvarkos taisyklės. Šiose taisyklėse aprašyta procedūra, taikoma skundo arba arbitražo atveju, susijusiu su Agentūros išduodamu bendru saugos sertifikatu. Jose pateikiama išsami informacija apie apeliacinio skundo pateikimą, apeliacinės (-ų) tarybos (-ų) darbo ir balsavimo taisykles, jos (jų) narių išlaidų atlyginimo sąlygas ir pan.

2. Paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą teikimo sąlygos

Direktyva (ES) 2016/798 taikoma valstybių narių geležinkelių sistemai ir pagal ją reikalaujama, kad geležinkelio įmonė turėtų bendrą saugos sertifikatą, kad, atsižvelgiant į nurodytą veiklos vietą, galėtų naudotis vienos ar kelių valstybių narių geležinkelių infrastruktūra.

Geležinkelio įmonės, kurių pagrindinė veikla yra gabenti krovinius ir (arba) vežti keleivius, neatsižvelgiant į tai, ar jos teikia tik traukos paslaugas, pagal Direktyvą 2012/34/ES turi turėti licencijas. Kad tokios geležinkelio įmonės galėtų naudotis geležinkelių infrastruktūra, jos privalo turėti galiojančią licenciją ir bendrą saugos sertifikatą. Tam tikrais atvejais pareiškėjas turi turėti ir licenciją, ir bendrą saugos sertifikatą, kad galėtų pradėti vykdyti veiklą, tačiau nereikalaujama, kad pareiškėjas jau turėtų licenciją **prieš** pateikdamas paraišką bendram saugos sertifikatui gauti, arba atvirkščiai, abu procesai gali būti vykdomi lygiagrečiai. Tačiau prieš pradėdant teikti paslaugas būtina užbaigti **abu** procesus.

Direktyvos (ES) 2016/798 nuostatos galioja tik toms geležinkelio įmonėms, kurios patenka į jos taikymo sritį. Ar konkreti operacija patenka į direktyvos taikymo sritį, priklauso nuo to, kaip ši direktyva perkelta į valstybių narių teisę. Valstybės narės gali nustatyti Direktyvos (ES) 2016/798 išimtis, tad bendras saugos sertifikatas gali būti nereikalingas šiais atvejais:

- (a) *privati geležinkelių infrastruktūra, įskaitant privažiuojamuosius kelius, kurių savininkas arba operatorius naudoja savo atitinkamai krovinių vežimo veiklai vykdyti arba žmonių vežimui nekomerciniais tikslais, ir transporto priemonės naudojamos tik tokioje infrastruktūroje;*
- (b) *infrastruktūra ir transporto priemonės, skirtos tik vietinėms, istorinėms ar turizmo reikmėms;*
- (c) *lengvojo bėginio transporto infrastruktūra, kuria kartais naudojasi geležinkelių transporto priemonės pagal lengvojo bėginio transporto sistemos veiklos sąlygas, kai tai būtina tik tų transporto priemonių sujungiamumo tikslais, ir*
- (d) *transporto priemonės, kurios visų pirma naudojamos lengvojo bėginio transporto infrastruktūroje, tačiau kuriose yra kai kurių geležinkelių komponentų, būtinų norint sudaryti galimybę pervažiuoti nedidelę ir ribotą geležinkelių infrastruktūros dalį tik sujungiamumo tikslais.*

Nacionalinių saugos institucijų prašoma savo paraiškų teikimo vadovuose nurodyti ir paaiškinti, ar jų valstybėse narėse taikytinos bet kurios pirmiau išvardytos išimties. Geležinkelio įmonėms rekomenduojama pasikonsultuoti su nacionalinėmis saugos institucijomis, kad jos padėtų suprasti, kas taikoma jų konkrečiomis aplinkybėmis. Manevravimo paslaugoms gali būti reikalingas arba nereikalingas bendras saugos sertifikatas, priklausomai nuo to, ar jos patenka į a punkto taikymo sritį, ar ne (klausias dėl perkėlimo į nacionalinę teisę kiekvienoje valstybėje narėje). Jei taip, svarbu, kad pareiškėjas vieno langelio sistemoje aiškiai nurodytų,

ar jis ketina teikti krovinių vežimo ir manevravimo paslaugas – tokiu atveju jis turi pasirinkti arba krovinių vežimo paslaugas, arba tik manevravimo paslaugas (pastaruoju atveju jis turi pasirinkti šią kortelę vieno langelio sistemoje).

Gali būti taip, kad numatomoje veiklos vietoje, apimančioje daugiau nei vieną valstybę narę, atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) nustatytos išimtys nėra vienodos. Pavyzdžiui, veikla privačios geležinkelių infrastruktūros privažiuojamuosiuose keliuose vienoje valstybėje narėje gali nepatekti į Direktyvos (ES) 2016/798 taikymo sritį, o kitoje – patekti. Tokiais atvejais svarbu, kad geležinkelio įmonė savo paraiškoje aprašytų ir paaiškintų veiklos rūšį (-is) kiekvienoje valstybėje narėje ir kur ji ketina vykdyti veiklą, ir prireikus nurodytų bet kokius konkrečius nacionalinius reikalavimus, susijusius su veiklos rūšimi (-is) (taip pat žr. I priedo 2.6 punktą).

Bet kuriuo atveju paraiškoje gauti bendrą saugos sertifikatą visais atvejais turi būti nurodyta (-os) veiklos rūšis (-ys) atitinkamoje veiklos vietoje. Pavyzdžiui, geležinkelio įmonė, teikianti tik prekių vagonų traukos paslaugas, privalo turėti bendrą saugos sertifikatą krovinių vežimo paslaugoms (įskaitant pavojingųjų krovinių vežimą arba jo neįskaitant). Jeigu ta pati įmonė nori teikti ir keleivinių vagonų traukos paslaugas, kaip viešąją paslaugą, ji privalo turėti bendrą saugos sertifikatą krovinių ir keleivių vežimui (įskaitant pavojingųjų krovinių vežimą arba jo neįskaitant ir įskaitant greitųjų geležinkelių paslaugas arba jų neįskaitant). Jei vežami tik tušti keleiviniai vagonai, tuomet įmonė veikia tik kaip krovinių vežimo įmonė. Įmonės, eksploatuojančios bėgių priežiūros transporto priemones geležinkelių tinkle, kuris patenka į Direktyvos (ES) 2016/798 teritorinę taikymo sritį konkrečioje valstybėje narėje, turi turėti savo bendrą saugos sertifikatą kaip krovinių vežimo geležinkelio įmonė **arba**, jei tai leidžiama atitinkamoje valstybėje narėje, teikti savo paslaugas kaip subrangovai (tokiu atveju jos veiktų pagal to infrastruktūros valdytojo saugos įgaliojimus). Antruoju atveju infrastruktūros valdytojas yra visiškai atsakingas už pristatytus produktus ar suteiktas paslaugas, o jo subrangovas neprivalo turėti bendro saugos sertifikato.

Vykdam savo veiklą infrastruktūros valdytojams gali reikėti eksploatuoti traukinius, infrastruktūros apžiūros riedmenis, geležinkelio statybos ir priežiūros riedmenis ar kitas specialiąsias transporto priemones įvairiais tikslais, pavyzdžiui, infrastruktūros statybai ar techninei priežiūrai skirtoms medžiagoms ar tuos darbus atliekantiems darbuotojams vežti, infrastruktūros objektų techninei priežiūrai atlikti arba nepaprastajai padėčiai valdyti. Tokiais atvejais laikoma, kad **infrastruktūros valdytojas veikia kaip geležinkelio įmonė, taikanti savo saugos valdymo sistemą, ir pagal savo saugos leidimą, ir jai nereikia prašyti atskiro bendro saugos sertifikato**, nesvarbu, ar transporto priemonės priklauso jam ar ne.

Privažiuojamuosiuose keliuose vykdoma veikla, kaip antai vagonų pakrovimas, yra pramoninė veikla, siejama su konkrečia geležinkelių veikla, kaip antai riedmenų, kurie gali būti traukiniai arba bus naudojami traukiniuose, grupių sudarymas, paruošimas ir perkėlimas. Tai taip pat gali būti įvairių transporto priemonių sujungimas siekiant sudaryti riedmenų ar traukinių grupes ir jas perkelti. Geležinkelių tinkle, už kurį atsako infrastruktūros valdytojas, neleidžiamas joks traukinių arba riedmenų grupių judėjimas, jeigu jiems nėra išduotas bendras saugos sertifikatas (arba saugos leidimas). Tai reiškia, kad tokį judėjimą gali vykdyti tik geležinkelio įmonės (arba infrastruktūros valdytojai), turinčios galiojančius saugos sertifikatus (ar saugos

2. Paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą teikimo sąlygos

leidimus), arba kita organizacija, veikianti kaip tų geležinkelio įmonių (ar infrastruktūros valdytojų) subrangovė ir vykdanči veiklą laikydamasi jų SVS.

Tokia veikla, kaip karinių transporto priemonių su susijusiais vagonais, skirtais kariniam personalui, vežimas, nelaikoma keleivių vežimu, nes pagrindinė veikla yra krovinių vežimas. Ta pati logika taikoma ir traukinių paslaugoms, kai sunkvežimiai kraunami į vagonus kaip krovinsys, o sunkvežimių vairuotojai vežami tame pačiame traukinyje atskirame keleiviniame vagone.

Geležinkelių veiklos naujokai turėtų žinoti, kad turės parodyti savo siūlomos veiklos verslo planus ir visas preliminaras sutartis ar kitus susitarimus, kad įrodytų, jog turi priemones, leidžiančias atlikti vertinimą pagal Reglamente (ES) 2018/762 nustatytus reikalavimus. Jie taip pat turėtų gerai apgalvoti, kada pateikti paraišką, nes dėl kelerių metų į priekį parengtų planų saugos valdymo sistemos dalių vertinimas taps problemiškas.

3. Kaip pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą?

3.1. Paraiškos teikimas ⁽¹⁾

Paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą geležinkelio įmonė turi teikti per bendrą prisijungimo prie vieno langelio sistemos tašką [Agentūros interneto svetainėje](#).

Paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą rekomenduojama pateikti **likus bent 6 mėnesiams** iki:

- (a) *bet kokios **naujos** geležinkelių vežimo veiklos, kuriai reikia naujo bendro saugos sertifikato, numatomos pradžios datos;*
- (b) *geležinkelių vežimo veiklos numatomos pradžios datos atlikus vieną ar kelis esminius veiklos rūšies, masto ar vykdymo vietos pakeitimus, dėl kurių bendrą saugos sertifikatą reikia **papildyti**, arba*
- (c) *turimo bendro saugos sertifikato galiojimo laikotarpio pabaigos, kai norint tęsti geležinkelių veiklą bendrą saugos sertifikatą reikia **atnaujinti**.*

Šiuo laikotarpiu siekiama sumažinti galimą riziką, kad vertinimas užtruks, pavyzdžiui, jei paraiškos byla nebus tinkamos kokybės ir pareiškėjui reikės daugiau laiko papildomai informacijai pateikti. Tai galėtų būti kliūtis pradėti veiklą planuojamą datą arba pakenkti jau patvirtintos geležinkelio įmonės veiklos tęstinumui (taip pat žr. [7 skirsnį](#)). Pareiškėjai turėtų žinoti, kad įprastomis aplinkybėmis sprendimo data (data, kurią išduodamas bendras saugos sertifikatas) bus data, nuo kurios sertifikatas pradės galioti. Pareiškėjai turėtų žinoti, kad paraiškomis dėl naujo sertifikato išdavimo arba turimo sertifikato papildymo ir atnaujinimo taikomas toks pat terminas. Tačiau tikimasi, kad dviem pastaraisiais atvejais saugos sertifikavimo įstaiga laikysis proporcingo požiūrio, daugiausia dėmesio skirdama pokyčiams ar neišspręstiems klausimams, įvykusiems po ankstesnio vertinimo, ir bet kokios priežiūros veiklos, vykdytos nuo pirminio sertifikato išdavimo iki dabartinės paraiškos pateikimo, rezultatams.

Paraiška išduoti bendrą saugos sertifikatą gali būti atmesta dėl formalių priežasčių, kaip toliau nurodytais atvejais (atkreipkite dėmesį, kad gali būti ir kitų atvejų, kai paraišką reikės atmesti):

- (a) *jeigu pareiškėjas pateikia paraišką (gauti naują, papildyti arba atnaujinti turimą sertifikatą), kai jau nagrinėjama kita paraiška, neatsižvelgiant į veiklos rūšį, mastą ir vykdymo vietą;*
- (b) *jeigu pareiškėjas jau turi galiojantį saugos sertifikavimo įstaigos išduotą bendrą saugos sertifikatą ir nori išplėsti veiklos vietą kitoje (-se) valstybėje (-se) narėje (-se) pateikdamas*

⁽¹⁾ Prieš teikiant paraišką pareiškėjui rekomenduojama susisiekti su visomis susijusiomis saugos sertifikavimo įstaigomis ir apsvarstyti galimybę prašyti išankstinio bendradarbiavimo.

3. Kaip pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą?

paraišką gauti naują bendrą saugos sertifikatą valstybėje (-se) narėje (-se), kurioje (-se) plečiama veiklos vieta;

- (c) jeigu pareiškėjas jau turi galiojantį bendrą saugos sertifikatą ir pateikia paraišką gauti „naują“ sertifikatą, neatsižvelgiant į veiklos rūšį, mastą ir vykdymo vietą;*
- (d) jeigu galiojančio bendro saugos sertifikato dar neturintis pareiškėjas pateikia paraišką atnaujinti arba papildyti sertifikatą.*
- (e) Paraiška taip pat gali būti atmesta dėl to, kad nepateikti galiojantys įrodymai, jog laikomasi (ES) 2018/762 nustatytų saugos valdymo sistemų reikalavimų.*

Reikėtų pažymėti, kad visos **pirmosios** paraiškos dėl bendro saugos sertifikato, neatsižvelgiant į tai, ar pareiškėjas anksčiau turėjo saugos sertifikatą ar ne, turėtų būti įrašytos į vieno langelio sistemą kaip naujos paraiškos. Jei pareiškėjas turėjo pagal ankstesnę tvarką išduotą saugos sertifikatą, vertindama bylą saugos sertifikavimo įstaiga gali į tai atsižvelgti.

Paprastai vieno langelio sistemoje pateiktos paraiškos keisti negalima, nebent, pareiškėjui to paprašius, saugos sertifikavimo įstaiga iš naujo atidaro paraiškos dalis dėl nustatyto trūkumo. Kol vyksta vertinimas, pareiškėjas taip pat gali paprašyti nutraukti jo paraiškos vertinimą, pvz., siekdamas sumažinti sąnaudas, jei nusprendžia, jog paraiška netinkama teigiamam sprendimui priimti. Tokie prašymai turi būti oficialiai pateikiami saugos sertifikavimo įstaigai vieno langelio sistemos trūkumų registracijos žurnale (žr. [3.2 skirsnį](#)).

Remdamasis ankstesniu išankstinio bendradarbiavimo prašymu (žr. [5.1 skirsnį](#)) arba paraiška, pareiškėjas gali pateikti naują paraišką. Tai gali būti ypač naudinga siekiant išvengti kelių paraiškų neatitikimų ir paspartinti paraiškos teikimo procesą.

Visais atvejais pareiškėjui, kuris svarsto galimybę teikti paraišką Agentūrai, rekomenduojama patarti susisiekti su Agentūra per interneto svetainėje pateiktą kontaktinę formą ir aptarti galimus planus bei paraiškos pateikimo terminus. Šio aptarimo tikslas – padėti Agentūrai ir pareiškėjui planuoti paraišką ir išvengti pareiškėjo klaidų paraiškoje, dėl kurių paraišką reikėtų atmesti ir pateikti iš naujo.

3.2. Vieno langelio sistema

Vieno langelio sistema yra Agentūros valdoma IT platforma, veikianti visomis Sąjungos oficialiosiomis kalbomis, per kurią teikiamos visos paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą.

Norėdamas pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą, pareiškėjas turi būti registruotas vieno langelio sistemos naudotojas. Iš esmės naudotojas – tai fizinis asmuo, kuriam pareiškėjas paveda tvarkyti paraiškos teikimo procesą vieno langelio sistemoje. Primygtinai rekomenduojama, kad šis registruotas naudotojas priklausytų pareiškėjo organizacijai, ir organizacija nustatytų priemones, skirtas užtikrinti, kad visada būtų registruotas naudotojas. Be to, vieno langelio sistemoje paraišką teikiantis naudotojas tampa kontaktiniu asmeniu, kuriam siunčiami visi su paraiška susiję pranešimai. Tačiau pareiškėjo kontaktinis asmuo gali įgalioti kitus asmenis savo organizacijoje (arba kitur) tvarkyti paraišką. Nurodymus, kaip

tai padaryti, galima rasti vieno langelio sistemos naudotojo vadove Agentūros interneto svetainėje. Už naudotojų valdymą pareiškėjo organizacijoje ir susijusias paraiškų tvarkymo teises atsako tik pareiškėjas.

Institucijų atveju atitinkami darbuotojai, gavę pranešimą apie naują su jais susijusią paraišką, turi būti registruotais vieno langelio sistemos naudotojais, kuriuos paraiškai priskyrė atitinkamų institucijų programų vadovai. Iš esmės naudotojas – tai fizinis asmuo, kuriam institucija paveda tvarkyti saugos vertinimą vieno langelio sistemoje. Už institucijos organizacijos darbuotojų valdymą (pvz., nedarbingumo atostogų atveju) ir susijusių priegios prie paraiškų teisių valdymą atsako tik atitinkama institucija ir jos programos vadovas.

Vieno langelio sistema sukurta siekiant registruoti vertinimo proceso rezultatus ir galutinį sprendimą, įskaitant jo motyvus. Tiek pareiškėjas, tiek vertintojai turėtų atsižvelgti į tai, kad visas atitinkamas bendravimas turėtų būti registruojamas vieno langelio sistemoje. Taikant šią sistemą visuose saugos vertinimo proceso etapuose pareiškėjui taip pat pranešama apie padėtį, vertinimo rezultatą ir sprendimą, ar bendras saugos sertifikatas bus išduotas. Pareiškėjas gali išnagrinėti vertinimo rezultatus ir galutinį sprendimą, kai atitinkama institucija jį patvirtins. Kai atliekant saugos vertinimą dalyvauja kelios institucijos, įvairių institucijų vertinimo rezultatus ir galutinius sprendimus apibendrina Agentūra. Po to pareiškėjui per vieno langelio sistemą pranešama apie sprendimą, ar bus išduotas bendras saugos sertifikatas, ir to sprendimo motyvus. Panašiai, kai Agentūra veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga, pranešimas apie sąskaitos faktūros išrašymą tvarkomas vieno langelio sistemoje.

Vieno langelio sistemoje taip pat užtikrinamas visų įkeltų dokumentų konfigūracijos valdymas. Atliekant saugos vertinimą dalyvaujančių institucijų darbuotojai turi reikalingus įgaliojimus susipažinti su visais dokumentais ir informacija, susijusia su paraiška, kurią jiems pavesta tvarkyti (t. y. paraiškos byla ir kitais su vertinimu susijusiais dokumentais ar informacija). Institucijos darbuotojai gali tik skaityti kitos institucijos vertinimo rezultatus ir galutinį sprendimą. Kaip ir pareiškėjas, institucijos darbuotojai vertinimo metu taip pat gali teikti naujus ar peržiūrėtus dokumentus savo sprendimui pagrįsti. Sistemoje išsaugotų dokumentų negalima ištrinti, juos galima tik pakeisti naujesne redakcija.

Kiekvienas pareiškėjas visada turi teisę pagal taikomus ES geležinkelių teisės aktus, vieno langelio sistemos specifikacijas ir naudojimosi ja sąlygas parengti ir pateikti galiojančias paraiškas per vieno langelio sistemą. Kai saugos sertifikavimo įstaigos funkcijas vykdo Agentūra, paraiška dėl bendro saugos sertifikato teikiama Agentūrai ir su veiklos vieta susijusiai nacionalinei saugos institucijai arba institucijoms, kad jos patikrintų nacionalinių taisyklių dalį.

Tokiais atvejais patikrinti, ar įvykdytos visos formalios ir esminės taisyklės, reikalavimai, būtinos sąlygos ar sąlygos, susijusios su administraciniais klausimais, tokios kaip:

- ▶ paraiškos paruošimo ir formalaus pateikimo vieno langelio sistemoje;
- ▶ oficialaus patvirtinimo, kad Agentūra paraišką gavo, turinio;
- ▶ parašo reikalavimo, taikomo paraiškoms vieno langelio sistemoje ir Agentūros ataskaitoms, įskaitant galutinius sprendimus ir (arba) aktus, ir

3. Kaip pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą?

- ▶ visų kitų atitinkamų ES teisės aktais reglamentuojamų klausimų.

yra išskirtinė Agentūros, kuri nustato atitinkamas specifikacijas, pareiga. Todėl, kalbant apie pirmiau minėtus administracinius klausimus, visos nacionalinės saugos institucijos, dalyvaujančios vertinant paraišką, (kai saugos sertifikavimo įstaigos funkcijas vykdo Agentūra) visas per vieno langelio sistemą pateiktas paraiškas turėtų laikyti galiojančiomis, taip pat dėl to, kad kai saugos sertifikavimo įstaigos funkcijas vykdo Agentūra, taikoma ES teisė, o ne nacionaliniai reikalavimai, nustatyti ES valstybių narių nacionalinėje administracinėje teisėje.

Toliau esančioje lentelėje apibendrinami pagrindiniai vieno langelio sistemos aspektai:

1 lentelė: Pagrindiniai vieno langelio sistemos aspektai

Pareiškėjas	Saugos vertinime dalyvaujančios institucijos
▶ Elektroninės paraiškos bylos pateikimas.	▶ Paraiškos gavimo patvirtinimas.
▶ Paraiškos bylos konfigūracijos valdymas (<i>biblioteka</i>).	▶ Vertinimo dokumentacijos konfigūracijos valdymas (<i>biblioteka</i>).
▶ Etapų ir pažangos įvairiuose saugos vertinimo proceso etapuose peržiūra (<i>valdymo skiltis</i>).	▶ Etapų nustatymas ir pranešimas apie pažangą įvairiuose saugos vertinimo proceso etapuose (<i>valdymo skiltis</i>).
▶ Bendravimo su institucijomis dokumentavimas (<i>trūkumų registracijos žurnalas</i>) užtikrinant sprendimų atsekamumą.	▶ Bendravimo su pareiškėju dokumentavimas (<i>trūkumų registracijos žurnalas</i>) užtikrinant sprendimų atsekamumą.
▶ Vertinimo rezultatų ir galutinio sprendimo (jį patvirtinus) peržiūra.	▶ Pranešimas apie vertinimo rezultatus ir galutinį sprendimą.
▶ Pranešimas apie sprendimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo.	▶ Pranešimas apie sprendimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo.
▶ Prašymų peržiūrėti saugos sertifikavimo įstaigos sprendimus tvarkymas.	▶ Naudotojų autentiškumo patvirtinimas ir valdymas.
▶ Naudotojų autentiškumo patvirtinimas ir valdymas.	▶ Pavedimas naudotojams tvarkyti paraišką (funkcijų ir teisių valdymas).
▶ Pavedimas naudotojams tvarkyti paraišką.	▶ Visų institucijai skirtų paraiškų išduoti bendrą saugos sertifikatą valdymas.
▶ Visų pareiškėjo pateiktų paraiškų gauti bendrą saugos sertifikatą valdymas.	▶ Įvykių registravimas (<i>įvykių registracijos žurnalas</i>).
▶ Įvykių registravimas (<i>įvykių registracijos žurnalas</i>).	▶ ERADIS duomenų bazės atnaujinimas.

Nacionalinė saugos institucija gali savo nuožiūra sukurti savo informacijos valdymo sistemą, jeigu joje visi su pareiškėju susiję klausimai sprendžiami arba bent jau fiksuojami naudojant vieno langelio sistemą. Tai apima bet kokius dokumentus, kurie yra būtini siekiant užtikrinti, kad sprendimų atsekamumas būtų perkeltas į vieno langelio sistemą prieš įvykstant sprendimo priėmimo procesui.

Daugiau informacijos apie vieno langelio sistemos funkcijas galima rasti [vieno langelio sistemos naudotojams skirtame vadove](#), esančiame Agentūros interneto svetainėje.

3.3. Saugos sertifikavimo įstaigos pasirinkimas

Jeigu veikla vykdoma tik vienoje valstybėje narėje, pareiškėjas vieno langelio sistemoje gali pasirinkti, kuri institucija (Agentūra ar suinteresuotosios valstybės narės nacionalinė saugos institucija) bus atsakinga už bendro saugos sertifikato išdavimą.

Geležinkelio įmonės gali teikti paslaugas iki kaimyninių valstybių narių pasienio stočių, jei tos valstybės narės tokias stotis pripažįsta. Tokiais atvejais nereikia išplėsti veiklos vietos, jeigu tinklo charakteristikos ir eksploatavimo taisyklės panašios, tad pasikonsultavus ir susitarus su atitinkamomis nacionalinėmis saugos institucijomis, galima vykdyti veiklą, kuri kitais atvejais vykdoma vienoje valstybėje narėje. Pareiškėjo prašoma vieno langelio sistemoje nurodyti valstybę, kurioje veiklos vieta bus pasienio stotis, ir veiklos vietos aprašyme nurodyti, koks bus šios veiklos mastas, pavyzdžiui, „nuo valstybės sienos iki...“ (stoties arba geležinkelio ruožo pavadinimas).

Pareiškėjams rekomenduojama susipažinti su kiekvienos valstybės narės, kurioje jie ketina vykdyti veiklą, parengtais Paraiškų teikimo vadovais, kad sužinotų, ar yra galimybių naudotis pasienio stotimis ir kokie išsamūs reikalavimai joms keliami.

Jeigu veikla vykdoma ne vienoje valstybėje narėje, saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra ir šiuo atveju pareiškėjas negali pakeisti vieno langelio sistemoje nustatytos sertifikavimo įstaigos.

Pareiškėjai turėtų žinoti, kad jei jie vykdo veiklą vienoje valstybėje narėje ir saugos sertifikavimo įstaiga pasirenka Agentūrą, tuomet į nacionalinių taisyklių dalies procesą vis tiek bus įtraukta atitinkama NSI.

Saugos sertifikavimo įstaigos pasirinkimas privalomas, kol bus užbaigtas arba nutrauktas saugos vertinimo procesas; vadinasi, pateikęs paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą vieno langelio sistemoje, pareiškėjas negali jos pakeisti.

Vykstant išankstiniam bendradarbiavimui ([žr. 5.1 skirsnį](#)), kai veiklos vieta yra tik viena valstybė narė, pareiškėjas gali priimti sprendimą pateikti prašymą kitai institucijai. Tokiu atveju po to, kai baigia galioti pirmas prašymas, vieno langelio sistemoje turi būti teikiamas naujas išankstinio bendradarbiavimo prašymas.

3.4. Kalbų politika

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija, paraiškos dokumentų kalba privalo būti valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, oficialioji kalba, kaip nurodyta kompetentingos nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadove.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, vartojama tokia paraiškos kalba:

- ▶ su saugos valdymo sistemos kūrimu susijusios paraiškos bylos dalies kalba: viena iš Sąjungos oficialiųjų kalbų;
- ▶ su nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešta, laikymosi įrodymu susijusios paraiškos bylos dalies kalba: suinteresuotosios valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, nustatyta kalba, nurodyta kompetentingos nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadove.

Bet kokia nacionalinė saugos institucija, susijusi su numatoma veiklos vieta, gali reikalauti, kad pareiškėjas išverstų tas dokumentų dalis, kurios yra svarbios tikrinant taikytinų nacionalinių taisyklių laikymąsi, į nacionalinei saugos institucijai priimtina kalbą. Tačiau tas reikalavimas

3. Kaip pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą?

susijęs tik su aprašymu arba kitokiu paaiškinimu, kaip saugos valdymo priemonėmis užtikrinama, kad būtų laikomasi nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešta, reikalavimų, ir nacionalinė saugos institucija negali reikalauti visų saugos valdymo sistemos dokumentų vertimo.

Pareiškėjui patariama numatyti vertimo poreikius, kai yra planuojama teikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą.

3.5. Mokesčiai ir rinkliavos

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija, ta nacionalinė saugos institucija nustato mokesčius ir rinkliavas pagal nacionalinės teisės aktus. Išsamiau apie tai žr. kompetentingos nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadovą.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, jos nustatyti su naujų bendrų saugos sertifikatų išdavimu, jau išduotų sertifikatų papildymu ar atnaujinimu susiję mokesčiai ir rinkliavos atitinka Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/764 su pakeitimais, padarytais Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/1903 [dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūrai mokėtinų mokesčių ir rinkliavų ir jų mokėjimo sąlygų]. Pateikus atitinkamus įrodymus mažosioms ir vidutinėms įmonėms gali būti taikoma nuolaida. Daugiau informacijos galima rasti Agentūros interneto svetainėje.

Mokesčiai ir rinkliavos apibrėžiamos taip:

- ▶ **Mokesčiai.** sumos, renkamos išduodant, pratęsiant, papildant ar panaikinant bendrus saugos sertifikatus;
- ▶ **Rinkliavos:** sumos, renkamos už kitas paslaugas, kaip antai išankstinį bendradarbiavimą, auditus, patikrinimus ar apsilankymus.

Į bendrą mokesčių ir rinkliavų sumą įeina:

- ▶ Agentūros prašymų nagrinėjimo valandų skaičius, padaugintas iš Agentūros valandos įkainio ir
- ▶ atitinkamų išlaidų, kurias nacionalinės saugos institucijos patyrė nagrinėdamos su nacionalinėmis taisyklėmis susijusią paraiškos dalį, suma.

Agentūros valandinis įkainis nustatomas atsižvelgiant į tiesiogines sąnaudas (pvz., darbuotojų atlyginimus, kelionės išlaidas) ir netiesiogines sąnaudas (pvz., vadybos (pagalbines) paslaugas, kaip antai sekretoriato, finansų ir pridėtinės išlaidas). Auditų sąnaudos į formulę neįtraukiamos ir apskaičiuojamos atskirai.

Rinkliavos už išankstinį bendradarbiavimą ([žr. 5.1 skirsnį](#)) renkamos pagal pirmiau nurodytą formulę.

Jeigu paraiška atmetama arba pareiškėjo prašymu jos nagrinėjimas nutraukiamas, pareiškėjas apmoka su jau suteiktomis paslaugomis susijusius mokesčius ir rinkliavas.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, pranešimas apie sąskaitos faktūros išrašymą tvarkomas pagal vieno langelio principą. Sąskaita faktūra yra įkeliamą į bylą, o pranešimas kartu su informacija apie mokėjimo terminą siunčiamas registruotam naudotojui, kurį pareiškėjas paskyrė tvarkyti paraiškos bylą. Pranešimo procedūra grindžiama tais pačiais principais, kaip ir pranešimas apie trūkumus. Pagal mokesčių ir rinkliavų taisyklės mokėjimo terminas yra 60 kalendorinių dienų nuo sąskaitos faktūros pateikimo pareiškėjui datos.

4. Paraiškos bylos struktūra ir turinys

Paraiškos bylą sudaro:

- ▶ paraiškos forma;
- ▶ Jei pareiškėjas turi adresą, skirtą sąskaitoms faktūroms, patariama šią informaciją nurodyti atskiroje rinkmenoje ir ją įkelti į vieno langelio sistemą;
- ▶ dokumentai, patvirtinantys kad pareiškėjas sukūrė savo saugos valdymo sistemą pagal Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 3 dalies a punktą;
- ▶ dokumentai, patvirtinantys kad pareiškėjas atitinka taikytinų nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešta pagal Direktyvos (ES) 2016/798 8 straipsnį, reikalavimus;
- ▶ abipusė nuoroda saugos valdymo sistemos dokumentuose, siekiant nustatyti, kur įrodoma, jog laikomasi atitinkamų BSB SVS srityje reikalavimų ir taikytinų techninės sąveikos specifikacijos reikalavimų, susijusių su traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemių, ir taikytinų nacionalinių taisyklių, ir
- ▶ dabartinė taisomųjų veiksmų plano (ar planų), kuriuo (kuriais) siekiama išspręsti visus svarbius reikalavimų nesilaikymo atvejus ir išsklaidyti bet kokias vykdant priežiūrą po ankstesnio vertinimo nustatytas abejones, būklę. Jeigu pateikta paraiška atnaujinti arba papildyti turimą bendrą saugos sertifikatą, turi būti aprėptos po ankstesnių vertinimų neišsklaidytos abejonės, jei jų yra.

Paraiškos byla turi būti teikiama elektroninėmis priemonėmis per vieno langelio sistemą naudojant tos sistemos formas. Sistemos naudojimo instrukcijos, susijusios su paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą turiniu, pateikiamos šio vadovo 1 priede.

Paraiška turi būti glausta ir aprėpti visą svarbią informaciją.

Naudodamasis vieno langelio sistemoje pateiktomis atitikties lentelėmis, pareiškėjas turi atskirai pažymėti savo patvirtinamuosius dokumentus pagal:

- ▶ BSB SVS srityje I priede nustatytus reikalavimus (daugiau informacijos apie tuos reikalavimus galima rasti Agentūros SVS reikalavimų vadove);
- ▶ taikytinoje su traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemių susijusioje techninėje sąveikos specifikacijoje (TSS) nustatytus reikalavimus ir
- ▶ taikytinose nacionalinėse taisyklėse nustatytus reikalavimus kiekvienoje suinteresuotojoje valstybėje narėje, kurioje vykdoma veikla.

Atitikties lentelėse galima pateikti informacijos rodyklę, kad vertintojui būtų lengva ją rasti, įskaitant nuorodas į patvirtinamuosius dokumentus. Vieno langelio sistemos atitikties lentelės pastabų skiltyje pareiškėjas turėtų nurodyti, kur konkrečiame dokumente galima rasti reikiamus įrodymus. Taip paspartinsite vertinimą ir sumažinsite išlaidas, nes vertintojams nereikės vartyti daugybės dokumentų puslapių, ieškant atitinkamų atitikties reikalavimų įrodymų. Paraiškai pagrįsti pateikti dokumentai turėtų būti glausti, o nuorodos į juos turėtų būti tinkamai pateiktos atitikties lentelėje. Atidus atitikties lentelės naudojimas gali padėti

parodyti, kaip veikia saugos valdymo sistema ir kaip pareiškėjui sekasi ją valdyti. Galima nurodyti kitus dokumentus, kad

- ▶ vertintojas galėtų įsitikinti, jog jie egzistuoja, ir prireikus juos patikrinti ir
- ▶ būtų galima prašyti juos pateikti susipažinti išdavus bendrą saugos sertifikatą, kai bus vykdoma paskesnė priežiūra.

Visų nacionalinių saugos institucijų paraiškų teikimo vadove prašoma aprašyti ir paaiškinti nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešė jų valstybė narė, reikalavimus. Nacionalinė saugos institucija gali reikalauti, kad pareiškėjai užpildytų savo procesų atitikties nacionaliniams reikalavimams lentelę ir ją įkeltų į atitinkamą nacionalinę paraiškos dalį.

Apskritai, kad būtų įvykdytas kiekvienas teisinis reikalavimas, pareiškėjas turės parodyti, kad procesas yra, ir pateikti įrodymų, kad jis taikomas.

Paprastai teikiant paraišką atnaujinti arba papildyti bendrą saugos sertifikatą įtraukiami visi paraiškos bylą sudarantys elementai. Tačiau pareiškėjo prašoma nurodyti ir aprašyti pakeitimus patvirtinamuosiuose dokumentuose, kurie buvo pateikti po ankstesnės paraiškos (pagal kurią buvo išduotas bendras saugos sertifikatas). Siekiant aiškiai nurodyti patvirtinamųjų dokumentų pakeitimus, pareiškėjui patariama pažymėti tuos pakeitimus atnaujintuose dokumentuose ir pateikti pakeitimų paaiškinimus. Tam tikriems administracinio pobūdžio pakeitimams taikoma supaprastinta procedūra.

5. Saugos vertinimo procesas

Saugos vertinimo procesą sudaro šie etapai:

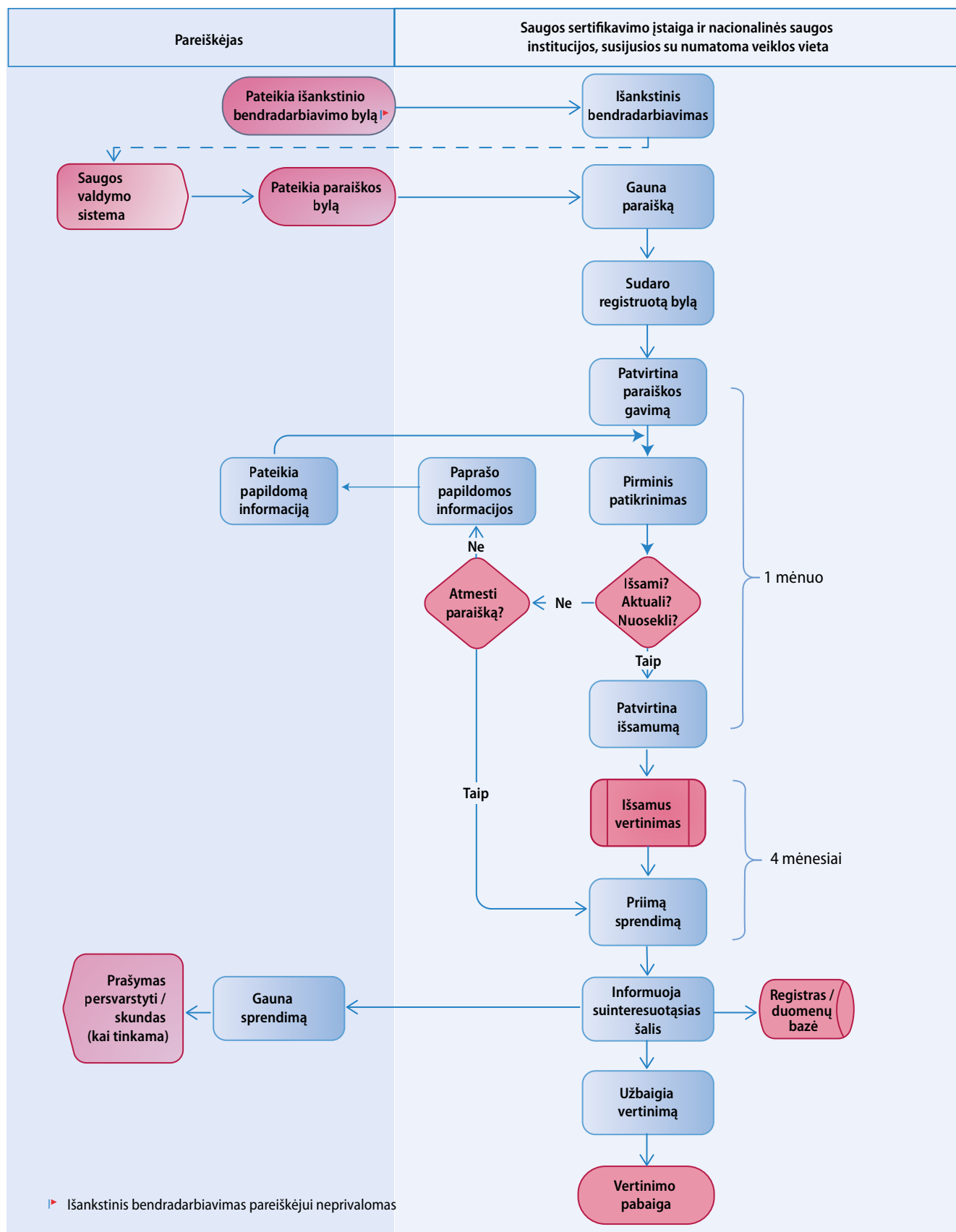

Tolesniuose skirsniuose saugos vertinimo procesas yra išsamiai aprašomas iš pareiškėjo perspektyvos.

Saugos vertinimo procesas yra kartotinis, kaip parodyta [3 pav.](#) Tai reiškia, kad atlikdamos vertinimą atitinkamos su numatoma veiklos vieta susijusios institucijos turi teisę teikti pagrįstai prašyti papildomos informacijos arba pateikti tam tikrus paraiškos elementus iš naujo.

Pareiškėjams patariama pasirūpinti, kad teikiant paraišką visada būtų asmuo, su kuriuo Agentūra galėtų susisiekti ir kuris užtikrintų, kad vertinimo laikotarpis būtų tinkamai išnaudotas, o laikas nebūtų prarastas dėl to, kad kontaktinis asmuo blogai jaučiasi, atostogauja ar dėl kitų priežasčių yra nepasiekiamas.

3 pav. Saugos vertinimo procesas

5.1. Išankstinis bendradarbiavimas

Labai rekomenduojama, kad pareiškėjas, prieš pateikdamas paraišką dėl bendro saugos sertifikato (naujo išdavimo, turimo papildymo ir atnaujinimo) vieno langelio sistemoje pateiktą prašymą dėl išankstinio bendradarbiavimo, kad lengviau suprastų, ko tikimasi, ir kuo anksčiau užtikrintų, jog nebus vėluojama išduoti bendrą saugos sertifikatą, nes tai galėtų pakenkti veiklos tęstinumui.

Išankstinio bendradarbiavimo tikslas:

- ▶ padėti užmegzti ryšį ankstyvuose etapuose;
- ▶ užmegzti vertintojo (-ų) ir pareiškėjo santykius;
- ▶ susipažinti su pareiškėjo saugos valdymo sistema ir
- ▶ patikrinti, ar pareiškėjui pateikta pakankamai informacijos, kad jis žinotų, ko iš jo tikimasi, kaip vyks vertinimo procesas ir kaip bus priimamas sprendimas.

Kad išankstinis bendradarbiavimas būtų visapusiškai naudingas, siūlomas toliau aprašytas metodas.

- ▶ Pareiškėjas parengia dokumentaciją, kurioje bent apžvelgia savo SVS, ir pateikia ją vieno langelio sistemoje. Byloje turi būti Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 1 priedo 1–6 punktuose nurodyta informacija, tačiau pateiktinos informacijos kiekis šiuo sąrašu neapsiriboja. Faktinis išankstinis bendradarbiavimas nebūtinai turi apimti visą NSI ir nebūtinai jame turi dalyvauti visos institucijos, kurios vertins oficialią paraišką. Pareiškėjas pats pasirenka, ką ir kas turi vertinti, tačiau aiškiai sutelkus dėmesį į tai, kas svarbu pareiškėjui, procesas bus paprastesnis ir bus sutaupyta laiko bei lėšų.
- ▶ Saugos sertifikavimo įstaiga nustato susitikimo (-ų) datą (-as) ir atsako už organizacinius aspektus (pvz., susitikimo vietą arba kitų ryšio priemonių naudojimą, ekspertų kvietimą).
- ▶ Pareiškėjas parengia susitikimo (-ų) darbotvarkę.
- ▶ Nacionalinė saugos institucija, atsakinga už veiklos vietą, pateikia bendrus rezultatus / tendencijas, susijusias su jos ankstesne priežiūra, ir tai daro saugos sertifikavimo įstaigos prašymu.
- ▶ Saugos sertifikavimo įstaiga koordinuoja veiksmus su pareiškėju ir, kai tinkama, su kitomis nacionalinėmis saugos institucijomis siekdama aptarti išankstinio bendradarbiavimo dokumentacijos turinį ir, jeigu manoma, kad tai svarbu paraiškai, atsiliepimus, susijusius su atitinkamos nacionalinės saugos institucijos (ar institucijų) atlikta priežiūros veikla.
- ▶ Siekiant užtikrinti skaidrumą ir atvirą keitimąsi informacija tarp Agentūros (kai ji veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga), atitinkamos nacionalinės saugos institucijos (ar institucijų) ir pareiškėjo, išankstinio bendradarbiavimo etape nustatyti trūkumai dokumentuojami ir atsekami laikantis tų pačių principų, kuriais vadovaujamosi atliekant patį vertinimą (žr. [5.3](#) ir [5.4 skirsnius](#)). Primygtinai rekomenduojama tokio paties principo laikytis tuo atveju, kai saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija.

- Pareiškėjas saugo susitikimo (-ų) dokumentus surašydamas ir išplatindamas peržiūrėti protokolą, kurį turi patvirtinti visi dalyviai. Susitikimo (-ų) dokumentai gali būti archyvuojami vieno langelio sistemoje, kad ateityje būtų lengviau atlikti saugos vertinimus.

Reikėtų pažymėti, kad išankstinis bendradarbiavimas nėra tas pats, kas pirminis kreipimasis projekto apimčiai paaiškinti. Agentūra pataria pareiškėjams prieš pateikiant paraišką susisiekti ir su ja, ir su atitinkamomis NSI ir aptarti, ką ketinama daryti. Taip bus išvengta nereikalingų klaidų paraiškose, todėl sumažės susijusių institucijų darbo krūvis.

Išankstinio bendradarbiavimo etapas pareiškėjui nėra privalomas, bet rekomenduojamas, nes taip sumažinama galima rizika vertinimo etape ir palengvinamas pats vertinimo procesas. Pareiškėjas taip pat gali nuspręsti pateikti paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą be išankstinio bendradarbiavimo. Tačiau, jeigu pareiškėjas pateikia išankstinio bendradarbiavimo prašymą, vykstant tokiam bendradarbiavimui turi dalyvauti su veiklos vieta susijusios institucijos. Pareiškėjams patariama prieš pateikiant paraišką susisiekti su Agentūra per interneto svetainės skiltį „Susisiekite su mumis“ ir preliminariai aptarti, ką reikia išankstinis bendradarbiavimas.

Visais atvejais renkamos išankstinio bendradarbiavimo rinkliavos (žr. [3.5 skirsnį](#)) ir laikomasi standartinių informacijos perdavimo taisyklių ([žr. 8 skirsnį](#)). Pareiškėjo pateikti dokumentai ir išankstinio bendradarbiavimo etapu parengti dokumentai, taip pat, jei aktualu, koordinavimo veiklos dokumentai, archyvuojami vieno langelio sistemoje.

Pareiškėjui pateikus išankstinio bendradarbiavimo prašymą pasirinkta saugos sertifikavimo įstaiga tampa privaloma, kol:

- pareiškėjas pateiks paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą arba
- pareiškėjas paprašys nutraukti išankstinį bendradarbiavimą. Tokiu atveju pareiškėjas gali pateikti naują išankstinio bendradarbiavimo prašymą kitai saugos sertifikavimo įstaigai.
- Išankstinio bendradarbiavimo etapas turi būti baigtas pareiškėjui paprašius arba atitinkamoms šalims susitarus prieš pateikiant bendro saugos sertifikato paraišką.

Nacionalinių saugos institucijų vadovuose turėtų būti informacija apie išankstinio bendradarbiavimo tvarką, įskaitant paraiškos dėl išankstinio bendradarbiavimo pateikimo procesą ir jo priežasčių paaiškinimą.

5.2. Paraiškos gavimas

Pateikus paraišką dėl naujo bendro saugos sertifikato išdavimo, turimo sertifikato papildymo ar atnaujinimo, vieno langelio sistemoje saugos sertifikavimo įstaigos vardu automatiškai patvirtinamas paraiškos gavimas. Reikėtų pažymėti, kad visos **pirmosios** paraiškos dėl bendro saugos sertifikato, nesvarbu, ar pareiškėjas anksčiau turėjo saugos sertifikatą ar ne, turėtų būti pateiktos vieno langelio sistemoje kaip naujos paraiškos. Jei pareiškėjas turėjo pagal ankstesnę tvarką išduotą saugos sertifikatą, vertindama bylą saugos sertifikavimo įstaiga gali į tai atsižvelgti. Kad šis procesas būtų veiksmingesnis, pareiškėjai savo paraiškoje turėtų nurodyti visus saugos valdymo sistemos pakeitimus, padarytus po paskutinio vertinimo. Pareiškėjui siunčiamame pranešime taip pat pateikiama informacija apie vertinimo pradžios datą, pagal kurią bus stebimi etapai ir terminai. Vertinimo pradžios data yra pranešimo apie

paraiškos gavimą data, kaip apibrėžta Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763, [kuriuo nustatomos praktinės bendrų saugos sertifikatų išdavimo geležinkelio įmonėms taisyklės], 2 straipsnio 2 dalyje.

Paraiškos gavimą patvirtina ne atskiros su numatoma veiklos vieta susijusios institucijos, o tik saugos sertifikavimo įstaiga, tvarkanti paraišką. Kadangi visas susirašinėjimas dėl naujų paraiškų adresuojamas paskirtiems programos vadovams, siekiant išvengti problemų, pavyzdžiui, susijusių su asmens nebuvimu, kai teikiama nauja paraiška, institucijoms rekomenduojama papildomai sukurti funkcinę pašto dėžutę, į kurią būtų persiunčiami visi pranešimai.

Siekiant padėti vykdyti pranešimo procesą, Agentūra ir nacionalinės saugos institucijos raginamos naudojantis vieno langelio sistema registruoti informaciją apie jų organizacijoje galiojančias švenčių dienas. Šią informaciją vieno langelio sistema naudoja paraiškos gavimo patvirtinime nurodytai vertinimo pradžios datai apdoroti. Informaciją apie konkrečių metų švenčių dienas į sistemą įrašo kiekviena institucija ne vėliau nei iki ankstesnių metų pabaigos ir prireikus ta informacija atnaujinama, jeigu tais metais įvyksta kokių nors su švenčių dienomis susijusių pokyčių.

Kiekvienos užveiktos vietą atsakingos institucijos programos vadovas paskiria kompetentingus išteklius kiekvienai per vieno langelio sistemą pateiktai paraiškai nagrinėti. Kad saugos vertinimui skirtas laikotarpis nesutrumpėtų, suinteresuotosioms institucijoms patariama savo išteklius paskirstyti sparčiai ([žr. 6 skirsnį](#)).

Toliau pateiktoje lentelėje apibūdinamos įvairios funkcijos ir pareigos, kurios vieno langelio sistemoje gali būti priskiriamos įvairioms institucijoms (t. y. Agentūrai ir nacionalinėms saugos institucijoms). Atsižvelgdama į paraiškos sudėtingumą ir savo vidaus procedūrą, kiekviena institucija paskiria vieną ar daugiau išteklių saugos vertinimo procesui užbaigti per teisės aktuose nustatytą laikotarpį. Tam pačiam ištekliui gali būti paskirta viena ar daugiau funkcijų. Kiekviena paraiška tvarkoma kaip projektas, turintis konkrečias pradžios ir pabaigos datas, atitinkančias pranešimo apie paraiškos gavimą datą ir saugos sertifikavimo įstaigos sprendimo priėmimo datą. Rekomenduojama, kad projekto valdymo metodika būtų proporcinga paraiškos dydžiui ir sudėtingumui.

2 lentelė. Funkcijos ir pareigos

Funkcijos	Pareigos
Programos vadovas	Atsako už programos parengimą, valdymą ir įgyvendinimą, įskaitant: ▶ pranešimų apie naujas paraiškas gavimą; ▶ būsimų išteklių planavimą naujo sertifikato išdavimo, turimo sertifikato papildymo ar atnaujinimo paraiškoms nagrinėti; ▶ kompetentingų išteklių priskyrimą kiekvienam projektui; ▶ įvairiuose projektuose priimamų sprendimų nuoseklumo užtikrinimą; ▶ programos veiksmingumo vertinimo ir nuolatinio tobulinimo valdymą.

Funkcijos	Pareigos
Projekto vadovas	Atsako už jam priskirto saugos sertifikavimo projekto parengimą, valdymą ir įgyvendinimą, įskaitant: ▶ vadovavimą ir vertinimo proceso koordinavimą, įskaitant, kai taikytina, išankstinį bendradarbiavimą; ▶ projekto tikslų įgyvendinimą, visų pirma vertinimo darbų atlikimą laiku laikantis kokybės standartų; ▶ bet kokių trūkumų, dėl kurių galėtų būti sunku užbaigti vertinimą, nustatymą; ▶ ryšių palaikymą su programos vadovu siekiant dalytis informacija apie klausimus, kurie gali daryti poveikį vertinimo užbaigimui ir galutinio sprendimo dėl bendro saugos sertifikato išdavimo (ar neišdavimo) priėmimui; ▶ skirtingų vertintojų nuomonių perdavimą spręsti aukštesniu lygmeniu, kai sprendimą priimančias (-ys) subjektas (-ai) negali pats (-ys) išspręsti problemos; ▶ vertinimo sustabdymą, kai nustatomas svarbus trūkumas, kol iš pareiškėjo dar negauta papildomos informacijos; ▶ rekomendacijos, ar išduoti bendrą saugos sertifikatą, valdymą; ▶ sprendimo atmesti paraišką teikimą ankstesniame proceso etape (t. y. prieš užbaigiant vertinimą) sprendimą priimančiam (-tiems) subjektui (-ams); ▶ pranešimą apie vertinimo pažangą sprendimą priimančiam (-tiems) subjektui (-ams); ▶ bendro saugos sertifikato parengimą (jeigu priimtas sprendimas jį išduoti); ▶ tinkamo susijusių procesų ir procedūrų taikymo užtikrinimą.
Vyriausiasis vertintojas (jeigu vertintojų daugiau nei vienas)	Atsako už jam priskirto saugos sertifikavimo projekto techninio vertinimo parengimą, valdymą ir įgyvendinimą, įskaitant: ▶ techninio vertintojų darbo koordinavimą įvairiuose vertinimo proceso etapuose ir, jei taikytina, vykstant išankstiniam bendradarbiavimui; ▶ ryšių palaikymą su projekto vadovu siekiant dalytis informacija apie trūkumus, kurie gali neleisti užbaigti vertinimą; ▶ skirtingų vertintojų nuomonių perdavimą spręsti aukštesniu lygmeniu, kai projekto vadovas negali pats išspręsti problemos; ▶ skirtingų vertintojų priimamų sprendimų nuoseklumo užtikrinimą; ▶ bendrų vertinimo rezultatų valdymą. Be to, taikomos toliau išvardytos vertintojo pareigos.
Vertintojas	Atsako už konkrečią (-ias) jam priskirto vertinimo dalį (-is), įskaitant: ▶ pagalbą įgyvendinant projekto tikslus, visų pirma vertinimo darbų atlikimą laiku laikantis kokybės standartų; ▶ veiksmų koordinavimą su pareiškėju, jei tinkama, pvz., siekiant paprašyti papildomos informacijos ar paaiškinimų arba susitarti dėl pareiškėjo parengto (-ų) veiksmų plano (-ų); ▶ bet kokių trūkumų, kurie gali neleisti užbaigti vertinimą, nustatymą; ▶ ryšių palaikymą su vyriausioju vertintoju siekiant dalytis informacija apie klausimus, dėl kurių gali būti sunku atlikti jo arba kito (-ų) vertintojo (-ų) vertinimo dalį (-is); ▶ savo vertinimo dalies (-ių) rezultatų valdymą; ▶ pranešimą apie pažangą atliekant savo vertinimo dalį (-is) vyriausiajam vertintojui ir projekto vadovui (jeigu tai nėra tas pats asmuo); ▶ tinkamų procesų ir procedūrų taikymą.
Tikrintojas	Turi patikrinti, ar saugos vertinimo procesas tinkamai vyko prieš priimant sprendimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo ar neišdavimo, įskaitant: ▶ tinkamo taikytinų procesų ir procedūrų taikymo patikrinimą; ▶ rekomendacijų teikimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo arba neišdavimo, įskaitant sprendimus atmesti paraišką ankstesniame proceso etape (t. y. prieš užbaigiant vertinimą) remiantis patikrinimų rezultatais; ▶ rekomendacijos pateikimą sprendimą priimančiam (-tiems) subjektui (-ams).
Sprendimą priimančias subjektas	Atsako už nuomonės patvirtinimą ir (arba) sprendimo išduoti bendrą saugos sertifikatą arba jo neišduoti priėmimą.

5.3. Pirminis patikrinimas

Atliekant pirminį patikrinimą patikrinama, ar pareiškėjas pateikė pakankamus, aktualius ir nuoseklius patvirtinamuosius dokumentus, leidžiančius pradėti išsamų vertinimą. Visos su veiklos vieta susijusios institucijos peržiūri atitinkamos paraiškos bylą, siekdamos:

- ▶ nustatyti, ar paraiška yra tinkamos struktūros ir ar joje pateiktos nuorodos, kad vertinimas būtų veiksmingas ir tinkamai dokumentuotas;
- ▶ nustatyti, ar pateikti įrodymai atitinka taikomus reikalavimus, ir
- ▶ patikrinti dabartinį statusą pareiškėjo parengto taisomųjų veiksmų plano (ar planų), kuriuo (kuriais) siekiama išspręsti visus svarbius neatitikties klausimus ir problemas visose kitose susirūpinimą keliančiose srityse, nustatytas vykdant priežiūrą po ankstesnio vertinimo. Teikiama paraiška atnaujinti arba papildyti turimą bendrą saugos sertifikata turi apimti visas po ankstesnio vertinimo neišspręstas problemas, jei jų yra.

Per pirmąjį mėnesį nuo paraiškos gavimo saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos atitinkamai patikrina, ar:

- ▶ pareiškėjas pateikė informaciją, kurią privaloma pateikti pagal teisės aktus;
- ▶ paraiškoje yra pakankamai įrodymų, ji yra tinkamos struktūros ir joje pateikiamos nuorodos (pvz., SVS vadovas su nuorodomis į kitas procedūras ir taisykles), kad vertinimas būtų veiksmingas ir tinkamai dokumentuotas, ir
- ▶ paraiška yra surašyta pakankamai kokybiška kalba, kad ją būtų galima įvertinti.

Kai Agentūra veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga, koordinuojant saugos vertinimo procese dalyvaujančių institucijų veiksmus aptariami šie aspektai:

- ▶ vidaus ir išorės komunikacija ([žr. 8 skirsnį](#));
- ▶ organizaciniai aspektai;
- ▶ užduočių paskirstymas;
- ▶ išsamus tvarkaraštis;
- ▶ ekspertų grupės narių paskyrimas;
- ▶ svarbi informacija apie pareiškėjo saugos užtikrinimo rezultatus, surinkta anksčiau vykdant priežiūros veiksmus, jei taikytina (taip pat [žr. 12 skirsnį](#)). Šią informaciją teikia nacionalinė saugos institucija;
- ▶ išankstinio bendradarbiavimo etapu pateikti atsiliepimai, jei taikytina.

Pirmąjį koordinacinį susitikimą reikėtų surengti netrukus po to, kai paskiriami ištekliai paraiškai nagrinėti. Kitus koordinacinius susitikimus galima rengti saugos sertifikavimo įstaigos prašymu, kai reikia aptarti tarpinius ir galutinius pirminio patikrinimo rezultatus.

Jeigu paraiškoje pareiškėjas nurodo, kad ketina vykdyti veiklą kaimyninių valstybių narių stotyse, kurioms būdingos panašios tinklo charakteristikos ir kuriose galioja panašios veiklos vykdymo taisyklės, jei tos stotys yra arti sienos, pareiškėjas tai nurodo pasirinkdamas tos valstybės narės veiklos vietą, o tada pasienio stotį, ir pateikdamas atitinkamą veiklos vietos aprašymą. Paprastai nurodoma valstybės siena tarp x ir x. Tada NSI, kurioje yra pasienio stotis,

yra atsakinga už pareiškėjo pateiktų įrodymų, leidžiančių patekti į šį geležinkelio ruožą, įvertinimą ir teigiamos arba neigiamos išvados pateikimą.

Pirmiau minėta konsultacija neturi vykti, jeigu tarp valstybių narių ar nacionalinių saugos institucijų yra sudaryti tarpvalstybiniai susitarimai dėl veiklos tarp netoli sienos esančių stočių, kurioms būdingos panašios tinklo charakteristikos ir kuriose taikomos panašios eksploataavimo taisyklės. Tokiais atvejais laikoma, kad nacionalinės saugos institucijos, susijusios su numatoma veiklos vieta, yra kompetentingos patikrinti, ar įvykdytos atitinkamos nacionalinės taisyklės, apie kurias pranešta, ir iš susijusių tarpvalstybinių susitarimų kylantys įsipareigojimai. Jei tarpvalstybiniame susitarime yra numatyta konsultavimosi tvarka, jos reikėtų laikytis. Siekiant supaprastinti vertinimo procesą nacionalinėms saugos institucijoms siūloma išvardyti tokius bendradarbiavimo susitarimus ir pasienio stotis, kurioms jie taikomi, savo nacionaliniame paraiškų teikimo vadove (žr. [2 priedą](#)).

Taikytini reikalavimai skirsis atsižvelgiant į tai, ar tai paraiška gauti pirmą bendrą saugos sertifikatą ar papildyti ar atnaujinti turimą sertifikatą. Jeigu tai **pirmoji paraiška**, taikomi visi BSB SVS I priede nustatyti reikalavimai (įskaitant svarbius su traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemių susijusioje techninėje sąveikos specifikacijoje (TSS) nustatytus reikalavimus) ir taikytinose nacionalinėse taisyklėse nustatyti reikalavimai. Jeigu tai paraiška **atnaujinti arba papildyti bendrą saugos sertifikatą**, taikytini reikalavimai kiekvienu konkrečiu atveju gali skirtis ir, nors saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos gali priimti pirminį sprendimą, ar įrodymai pateikti laikantis tinkamų reikalavimų, tai gali būti ne visiškai akivaizdu, kol nepradėtas išsamus vertinimas.

Nacionalinė saugos institucija taip pat tikrina, ar pareiškėjo pateikti patvirtinamieji dokumentai, susiję su atitinkama veiklos vieta, yra tinkamai nurodyti ir ar yra atsižvelgiama į su bendru saugos sertifikatu susijusias išimtis, dėl kurių nereikia išduoti bendro saugos sertifikato pagal Direktyvos (ES) 2016/798 2.3 straipsnį.

Jeigu kuri nors privaloma informacija nepateikta arba jeigu paraiškoje nepakanka įrodymų arba jeigu tie įrodymai pateikti nepakankamai aiškiai, įskaitant formuluočių kokybę, pareiškėjo bus prašoma trūkumų registracijos žurnale pateikti trūkstamą informaciją arba paaiškinimus. Jeigu informacija surašyta taip prastai, kad paraiškos neįmanoma suprasti ir dėl to neįmanoma atlikti saugos vertinimo ir iki nustatyto termino yra pakankamai laiko, galima paruošti reikiamą vertimą. Jeigu vertimo negalima paruošti per vieną mėnesį, reikia pratęsti pradinio vertinimo laikotarpį arba paraišką galima atmesti.

Pagal Geležinkelių saugos direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis aišku, kad naujas paraišką dėl bendro saugos sertifikato pateikęs pareiškėjas turi turėti pagrįstą geležinkelių transporto veiklos vykdymo planą per palyginti trumpą laikotarpį po to bendro saugos sertifikato išdavimo. Taip yra todėl, kad jie turi turėti saugos valdymo sistemą, kuri padėtų kontroliuoti riziką ir atitiktų TSS ir kitus galiojančius teisės aktus. Kadangi yra reikalavimų, kurie apima, pavyzdžiui, kompetenciją ir turto valdymą, pareiškėjas turi galėti vertinimo įstaigai pateikti informaciją, pavyzdžiui, apie geležinkelių riedmenis, kurie bus naudojami, veiklos vietą ir rūšį bei darbuotojų kompetenciją. Saugos vertinimo procesas nėra vien dokumentų patikrinimas, jis turi būti iš tikrųjų pagrįstas. Saugos sertifikavimo įstaiga, gavusi paraišką dėl bendro saugos sertifikato, kurioje nėra pakankamai informacijos, leidžiančios tinkamai įvertinti, ar pareiškėjo SVS užtikrina rizikos kontrolę, nes ji yra neišsami arba nesusijusi su

realia veikla, turėtų būti pasirengusi atmesti paraišką ir patarti pareiškėjui dar kartą ją pateikti, kai jis realiai galės pradėti veiklą. Jei pareiškėjas yra naujas, rekomenduojama, kad atliekant vertinimą jis pateiktų savo veiklos plano kopiją. Tokiame plane turėtų būti nurodytos veiklos pradžios datos ir datos, kada bus galima naudotis turtu, pvz., lokomotyvais ir darbuotojais, taip pat planai, kaip peržiūrėti pradėtą veiklą. Pareiškėjai neturėtų teikti paraiškos, kol jie negali įrodyti, kad jų planavimas yra pakankamai pažengęs, kad jie galėtų pateikti atitikties saugos valdymo sistemos reikalavimams įrodymų. To nepadarius, tikėtina, kad siūloma veikla bus atmesta arba apribota.

Saugos sertifikavimo įstaiga priima galutinį sprendimą dėl paraiškos bylos išsamumo, svarbos ir nuoseklumo ir per vieno langelio sistemą praneša apie jį pareiškėjui.

Kad vertinimas būtų veiksmingesnis, institucijos ir pareiškėjai savo nuožiūra gali naudotis įvairiais komunikacijos kanalais. Tačiau trūkumų nustatymas ir registravimas (kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/763 12 straipsnyje) turėtų būti vykdomas naudojant vieno langelio sistemos trūkumų registracijos žurnalą, kad būtų užtikrintas su veiklos vieta susijusių institucijų priimtų sprendimų skaidrumas ir atsekamumas.

Reikalaujama pateikti daugiau informacijos, kiekviena institucija gali reikalauti tokios išsamios informacijos, kokia jai atrodo būtina paraiškai išnagrinėti, ir tam ji gali tiesiogiai susisiekti su pareiškėju. Tokiu atveju visų institucijų prašoma formuluoti savo prašymus tiksliai ir aiškiai, ir teikti pareiškėjui aiškią ir suprantamą informaciją nurodant terminą, iki kurio tikimasi gauti iš jo atsakymą. Pareiškėjas savo ruožtu per sutartą laikotarpį pateikia prašomą informaciją naudodamas trūkumų registracijos žurnalą.

Jeigu pareiškėjas prašomos informacijos nepateikia arba jeigu paraiškoje pateikta papildoma informacija nėra pakankama, vertinimo laikotarpis gali būti pratęstas arba gali būti priimtas sprendimas, kuriuo apribojama veiklos rūšis ar sritis arba bendro saugos sertifikato galiojimo trukmė, arba galiausiai paraiška gali būti atmesta. Paraiškos atmetimas yra paskutinioji priemonė ir kai saugos sertifikavimo įstaiga nusprendžia taip pasielgti, sprendimas ir jo motyvai įrašomi į vertinimo ataskaitą ir apie juos pranešama pareiškėjui. Priėmus sprendimą atmesti paraišką, paraišką reikia pateikti iš naujo.

Kadangi su saugos vertinimo procese dalyvaujančiomis institucijomis galima tartis dėl paraiškos turinio prieš ją pateikiant (t. y. išankstinio bendradarbiavimo etape), jos gali jau žinoti, kad paraiškoje pateikta pakankamai įrodymų, tokiu atveju šį etapą įmanoma sutrumpinti iki minimalios trukmės ir pereiti tiesiogiai prie išsamaus vertinimo. Taip pat gali būti taip, kad vykdant ankstesnę priežiūros veiklą sukaupta pakankamai žinių apie pareiškėjo saugos valdymo sistemos aspektus, kad būtų galima priimti sprendimą dėl paraiškos dalies ar dalių. Tokiais atvejais į vertinimo ataskaitą reikia įtraukti pagrindimą.

Prieš siųsdamos kokį nors prašymą pateikti papildomą informaciją, kuri gali turėti įtakos kitų institucijų darbui, atitinkamos saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos turėtų per paskirtą projekto vadovą koordinuoti savo veiksmus taip, kad aptartų preliminarinius klausimus, įtrauktus į iškilusių trūkumų registracijos žurnalą, prieš teikdamos juos pareiškėjui. Be to, prieš atmesdamos paraišką arba netgi prieš priimdamos sprendimą pereiti prie kito etapo, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos turėtų koordinuoti savo veiksmus taip, kad aptartų visus šalinamus trūkumus, nustatytus pirminio patikrinimo etapu,

ir susitartų dėl paskesnių veiksmų. Bet kuriuo atveju kiekviena saugos vertinimo procese dalyvaujanti institucija įtraukia sprendimą dėl paraiškos išsamumo, svarbos ir nuoseklumo į savo vertinimo ataskaitą. Jei šios ataskaitos nesutampa ir šalims susitarti nepavyksta, galutinį sprendimą dėl paraiškos išsamumo, svarbos ir nuoseklumo priima saugos sertifikavimo įstaiga. Tačiau kiekviena institucija gali priimti savo sprendimą ir tam tikrais atvejais prašyti, kad būtų pradėta arbitražo procedūra.

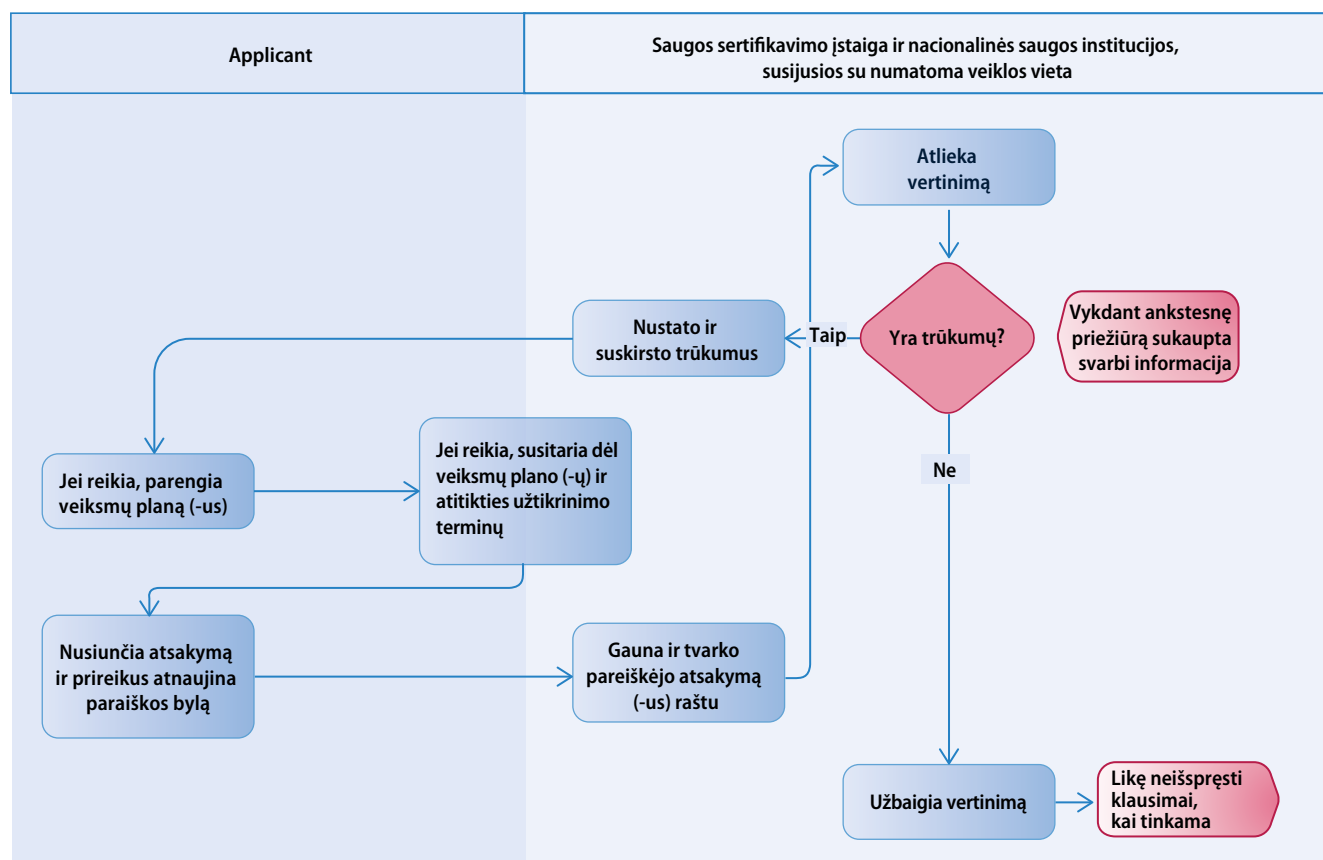
Pirminio patikrinimo etapo būklę visos dalyvaujančios šalys, įskaitant pareiškėją, mato vieno langelio sistemos valdymo skiltyje. Kiekvienos institucijos pranešamą etapo pažangos statusą valdymo skiltyje gali matyti visos institucijos, bet ne pareiškėjas, tuo pačiu detalumo lygiu. Pirminio patikrinimo apžvalga ir išvados dėl paraiškos dokumentacijos išsamumo pateikiamos specialiai tam skirtoje kiekvienos institucijos vertinimo ataskaitos dalyje prieš pradedant išsamų vertinimą.

5.4. Išsamus vertinimas

Išsamus vertinimas pradedamas priėmus teigiamą sprendimą dėl paraiškos išsamumo, svarbos ir nuoseklumo. Kiekviena institucija savarankiškai atlieka išsamų paraiškos bylos vertinimą. Šiame etape kiekviena institucija:

- ▶ analizuoja anksčiau vykdytos priežiūros rezultatus, surinktus atliekant pirminį patikrinimą (jei taikytina);
- ▶ atlieka pareiškėjo pateiktų įrodymų vertinimą;
- ▶ paskelbia savo nuomonę dėl bendro saugos sertifikato išdavimo.

4 pav. Išsamus vertinimas

Atliekant išsamų vertinimą nagrinėjama, kaip laikomasi SVS reikalavimų, įskaitant atitinkamus TSS, ir nacionalinių taisyklių.

SVS reikalavimų laikymosi vertinimas priskiriamas saugos sertifikavimo įstaigos kompetencijai. *Agentūros vadove dėl saugos valdymo sistemos reikalavimų* vertintojams pateikiama naudingų gairių, kaip atlikti tokį vertinimą.

Nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešta, laikymosi vertinimas priskiriamas numatytos veiklos srities nacionalinės saugos institucijos kompetencijai. Siekdama padėti pareiškėjui suprasti, ko iš jo tikimasi, nacionalinė saugos institucija turėtų paskelbti ir reguliariai atnaujinti nemokamą paraiškų teikimo vadovą, kuriame turėtų būti aprašomos ir paaiškinamos numatomoje veiklos vietoje galiojančios taisyklės (įskaitant saugos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę mastą ir patekimo į pasienio punktus tvarką) ir išvardijami dokumentai, kuriuos pareiškėjas turi pateikti.

Remdamosi ankstesniuose etapuose surinkta informacija, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos apibrėžia vertinimo apimtį ir nusprendžia, ar tam tikrus dalykus reikia tirti toliau surengiant auditus, ar patikrinimus vietoje ([taip pat žr. 11 skirsnį](#)).

Jeigu pateikiama paraiška papildyti arba atnaujinti sertifikatą ([taip pat žr. 15 skirsnį](#)), institucijos turi taikyti tikslinį ir proporcingą požiūrį į pakartotinį vertinimą.

Atliekant išsamų vertinimą, kaip ir pirminio patikrinimo etapu, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos turėtų nedelsdamos koordinuoti diskusijas dėl:

- ▶ bet kokių trūkumų (pvz., neatitikties) ir poreikio prašyti papildomos informacijos;
- ▶ nepašalintų trūkumų, nustatytų atliekant ankstesnę priežiūrą;
- ▶ nenumatytų atvejų priemonių, jeigu galutinio sprendimo priėmimas užtruktų ilgiau nei numatyta.

Užbaigdamas tuos veiksmus saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos nutaria, kas ims spręsti konkrečias problemas su pareiškėju.

Jeigu teikiama paraiška dėl bendro saugos sertifikato atnaujinimo arba papildymo, šiame vertinimo etape reikia atsižvelgti į ankstesnio vertinimo metu nustatytas naudojimo sąlygas ar apribojimus, siekiant nustatyti, ar jų taikyti nebereikia, arba nepašalintus trūkumus, siekiant išsiaiškinti, ar jie išlikę.

Be to, šiuo etapu reikėtų išsiaiškinti:

- ▶ galimus trūkumus, kurie buvo atidėti priežiūrai ankstesnio vertinimo metu, ir
- ▶ pareiškėjo įgyvendinamus atitinkamus veiksmų planus.

Jeigu esama nepašalintų trūkumų, nustatytų vykdant ankstesnę priežiūrą, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos, koordinuodamos savo veiksmus, turėtų nuspręsti, ar juos reikia įrašyti į trūkumų registracijos žurnalą.

Į trūkumų registracijos žurnalą taip pat galima įrašyti bet kokias išsiskyrusias ekspertų (taip pat tos pačios institucijos ekspertų) nuomones.

Saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos nustatytą trūkumą turėtų formuluoti kuo tiksliau, kad pareiškėjas galėtų suprasti, kokio išsamumo informacijos tikimasi gauti iš jo atsakymo, ir neturėtų nurodyti konkrečių veiksmų, kaip šalinti trūkumą. Redakcinio pobūdžio ar išdėstymo problemų arba tipografinių klaidų nereikėtų laikyti įrodymu, jog pareiškėjas nesugeba įrodyti atitikties, nebent dėl jų pareiškėjo pateikti įrodymai tampa mažiau aiškūs.

Jeigu visa paraiška (arba tam tikros jos dalys) nėra patenkinamos kokybės, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos gali prašyti pareiškėjo trūkumų registracijos žurnale pateikti papildomos informacijos ir nurodyti terminą, iki kurio tikimasi gauti atsakymą, kuris turi būti pagrįstas ir proporcingas atsižvelgiant į prašomos informacijos sudėtingumą. Pareiškėjas savo ruožtu trūkumų registracijos žurnale pateikia prašomą informaciją. Jeigu pareiškėjas nesutinka su pasiūlytu terminu, jis gali dėl jo tartis su atitinkama institucija, kuri savo ruožtu gali nuspręsti jį pakeisti trūkumų registracijos žurnale.

Tinkami pareiškėjo rašytiniai atsakymai turi išsklaidyti abejones ir parodyti, jog siūlomos priemonės atitiks taikytinus reikalavimus. Nustatęs trūkumą vertintojas turėtų atidaryti atitinkamą paraiškos formos dalį (pvz., konkrečią atitikties lentelės dalį), kad pareiškėjas galėtų atnaujinti atitinkamus dokumentus. Jis gali pateikti naujų dokumentų ir (arba) kitaip suformuluoti pirmiau pateiktų dokumentų dalis pakeisdamas nepatenkinamos kokybės pirminės paraiškos dalis, įskaitant paaiškinimą, kaip šios peržiūros metu ištaisomi nustatyti

trūkumai. Pareiškėjas taip pat gali pateikti svarbios pagalbinės informacijos (pvz., apie SVS procedūras). Nauji ir (arba) atnaujinti dokumentai teikiami per trūkumų registracijos žurnalą nurodant juos prie atitinkamų trūkumų. Pareiškėjas turi pažymėti ankstesniuose dokumentuose atliktus pakeitimus (pvz., pateikdamas dokumentą su matomais pakeitimais (angl. *track changes*) ir įkeldamas naujas versijas į vieno langelio sistemą. Taip vertintojai galės patikrinti, ar atitinkamai pakeistos reikiamos dokumentų dalys ir ar nepakeistos kitos dalys.

Be to, pareiškėjas gali pasiūlyti priemones trūkumams pašalinti ir nustatyti jų įgyvendinimo terminus. Jeigu susijusi institucija siūlomoms priemonėms ir (arba) terminams nepritaria, ji turėtų nedelsdama susisiekti su pareiškėju šiam klausimui išspręsti ir įrašyti sprendimą į trūkumų registracijos žurnalą.

Jeigu atsakymas iš esmės patenkinamas, tačiau lieka susirūpinimą keliantis klausimas, vertindamos saugą dalyvaujančios institucijos kiekviena atskirai turėtų nuspręsti, ar šį klausimą priskirti prie trūkumų, kuriuos pareiškėjas turi pašalinti per sertifikato galiojimo laikotarpį (2 tipo trūkumas), ar susitarti dėl trūkumo atidėjimo priežiūrai po bendro saugos sertifikato išdavimo (3 tipo trūkumas). Kad ir koks sprendimas būtų pasirinktas, atlikdamos vertinimą dalyvaujančios institucijos kiekviena savarankiškai savo sprendimą ir jo motyvus turėtų įtraukti į savo vertinimo ataskaitą.

Jeigu nustatyta didelių trūkumų, institucija arba kelios institucijos koordinuodamos savo veiksmus gali prašyti pareiškėjo susitikti siekiant išspręsti likusius klausimus ir išvengti ilgo susirašinėjimo. Tam jos patvirtina iš anksto nustatomą datą ir susitaria dėl jos su pareiškėju arba kitaip pasirenka susitikimo datą. Bet kuriuo atveju reikia siųsti patvirtinimą ir prašyti patvirtinti jo gavimą. Siunčiant patvirtinimą nurodoma, su kuo susiję susirūpinimą keliantys klausimai.

Jeigu manoma, kad būtina surengti tokį susitikimą, nustatomi tokie tikslai:

- ▶ užtikrinti, kad pareiškėjas aiškiai suprastų nustatytas neatitikties sritis;
- ▶ aptarti, ko reikia nustatytiems trūkumams pašalinti;
- ▶ susitarti, kokio pobūdžio papildomos informacijos ir papildomų įrodymų reikia pateikti (veiksmų planas).

Institucijos taip pat gali nuspręsti atlikti auditą, patikrinimus arba apsilankymus ([taip pat žr. 11 skirsnį](#)), kad surinktų papildomų įrodymų, kurių nėra paraiškos dokumentuose, ir įsitikinti, kad atitinkamais atvejais pareiškėjas tinkamai išsprendė neišspręstus susirūpinimą keliančius klausimus, kurie buvo nustatyti atliekant ankstesnę peržiūrą. Pavyzdžiui, institucijos gali priimti sprendimą atlikti pareiškėjo auditą, jeigu kyla abejonių, kiek tiksliai SVS atitinka įmonės operacijas, t. y. ar įmonė iš tikrųjų imasi SVS išvardytų veiksmų. Tokiu atveju vietoje atliekamas auditas ir pokalbiai su darbuotojais gali būti naudingi renkant įrodymus, susijusius su saugos sertifikavimo įstaigos žiniomis apie pateiktą SVS. Tačiau pagrindinis tokių auditų, patikrinimų ar apsilankymų tikslas turėtų būti surinkti įrodymus trūkumams, nustatytiems vertinimo proceso metu, pašalinti. Nustatytų trūkumų ataskaitas reikia įkelti į vieno langelio sistemą.

Jeigu Agentūra veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga, dalyvaujančios institucijos, prieš priimdamos sprendimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo atliekant vertinimą, turėtų

koordinuoti savo veiksmus ir aptarti savo atitinkamų vertinimo ataskaitų turinį. Jos taip pat turėtų susitarti dėl bet kokių naudojimo apribojimų ir (arba) sąlygų ir neišspręstų susirūpinimų keliančių klausimų, kuriuos reikėtų atidėti iki priežiūros etapo, ir nustatyti, kuri nacionalinė saugos institucija imsis atitinkamų tolesnių veiksmų. Po šio derinimo Agentūra turi parengti galutinę vertinimo ataskaitą, kurioje atspindėtų vertinimo rezultatai. Kai vertintojų nuomonės išsiskiria, klausimą turi spręsti projekto vadovas, o jei klausimas lieka neišspręstas, jį galima įrašyti į vertinimo ataskaitą.

Saugos vertinimo procese dalyvaujančios atitinkamos institucijos taip pat turi derinti savo veiksmus, jeigu nustatytų neatitikties problemų neįmanoma išspręsti, nes pareiškėjas negali jų išspręsti institucijai priimtinu būdu arba nepavyksta susitarti dėl terminų. Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga tokią išvadą patvirtina, paraiška gali būti atmesta arba gali būti nustatyti naudojimo apribojimai ar sąlygos.

5.5. Sprendimų priėmimas ir vertinimo užbaigimas

Saugos sertifikavimo įstaiga vieno langelio sistemoje parengia savo sprendimą, kurį sudaro lydraštis, galutinė vertinimo ataskaita ir bendrasis saugos sertifikatas, kai jis turi būti išduotas. Tai darydama saugos sertifikavimo įstaiga patikrina, ar dokumentai atitinka vienas kitą ir paraišką (išskyrus atvejus, kai siūloma nustatyti naudojimo apribojimus ir sąlygas), nes paraiškos formoje pateikta informacija pakartotinai panaudojama bendrajame saugos sertifikate. Apie sprendimą pareiškėjui pranešama elektroniniu būdu, jį taip pat galima atsisiųsti iš vieno langelio sistemos, naudojantis bibliotekos funkcijomis. Pateikus pranešimą, elektroninis bendras saugos sertifikatas automatiškai perduodamas iš vieno langelio sistemos į ERADIS duomenų bazę. Saugos sertifikavimo įstaiga neturi imtis jokių konkrečių veiksmų.

Jei sprendimas yra neigiamas, pareiškėjas gauna tik lydraštį ir galutinę vertinimo ataskaitą, ir gali prašyti, kad saugos sertifikavimo įstaiga persvarstytų savo sprendimą ([taip pat žr. 14.2 skirsnį](#)). Jeigu sprendimas jo vis dar netenkina, pareiškėjas gali kreiptis ([žr. 14.3 skirsnį](#)) į kompetentingą instituciją, kuri yra nacionalinė apeliacinė įstaiga (jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija), arba į apeliacinę tarybą (jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra). Prieš pateikdamas skundą dėl saugos sertifikavimo įstaigos sprendimo, pareiškėjas privalo prašyti persvarstyti sprendimą.

Pareiškėjas taip pat gali pateikti teisminės peržiūros prašymą ([žr. 14.4 skirsnį](#)).

Saugos sertifikavimo įstaiga užbaigia vertinimo administracinę procedūrą užtikrindama, kad visi dokumentai ir įrašai būtų peržiūrėti, sutvarkyti ir archyvuoti vieno langelio sistemoje.

Saugos sertifikavimo įstaigai siūloma tą informaciją peržiūrėti ir atnaujinti atsižvelgiant į vertinimo rezultatą, sutelkiant dėmesį į pokyčius veiklos vietoje ir atliekant vertinimą nustatytus naudojimo apribojimus ir (arba) sąlygas.

Saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos turėtų koordinuoti savo veiksmus ir mokytis iš sukauptos patirties, kad galėtų tuo pasinaudoti atlikdamos vertinimus ateityje ir tobulinti atitinkamas vidaus procedūras. Tai gali būti vidaus (išorės) auditų rezultatai, informacija apie trūkumus ir riziką, pasiteisinę metodai, kuriuos galima taikyti atliekant

5. Saugos vertinimo procesas

vertinimus ateityje ir kuriais galbūt galima pasidalyti su kitomis įstaigomis (arba netgi iš jų pasimokyti) siekiant nuolat tobulėti.

6. Saugos vertinimo terminai

Pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 6 straipsnį saugos vertinimo atlikimui taikomi šie terminai:

- **1 mėnuo** paraiškos bylos išsamumui patikrinti (taip pat [žr. 5.3 skirsnį](#)). Šis terminas skaičiuojamas nuo paraiškos bylos gavimo dienos. Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija, ši data sutampa su atitinkamos valstybės narės pirmąja darbo diena po paraiškos bylos gavimo patvirtinimo. Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, ši data sutampa ir su saugos sertifikavimo įstaigos, ir nacionalinių saugos institucijų, susijusių su veiklos vykdymo vieta, pirmąja darbo diena po paraiškos bylos gavimo patvirtinimo. Šio laikotarpio pabaigoje saugos sertifikavimo įstaiga turi pranešti pareiškėjui, kad byla išsami, arba paprašyti atitinkamos papildomos informacijos ir nustatyti pagrįstą terminą jai pateikti;
- **4 mėnesiai** išsamiam paraiškos bylos vertinimui atlikti (taip pat [žr. 5.4 skirsnį](#)). Šis terminas skaičiuojamas nuo pranešimo apie paraiškos bylos išsamumą pateikimo datos ir baigiasi pranešimo apie sprendimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo pateikimo pareiškėjui dieną.

Siekdama sumažinti sertifikavimo procedūros sudėtingumą, trukmę ir sąnaudas, saugos sertifikavimo įstaiga raginama užbaigti vertinimo procesą anksčiau nei nustatyti terminai.

Nors teisės aktuose tai nėra nustatyta, jeigu Agentūra veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga, siūloma taikyti toliau nurodytus tarpinius etapus.

- Kiekviena institucija paskiria kompetentingus išteklius ne vėliau kaip per vieną savaitę nuo paraiškos dėl bendro saugos sertifikato gavimo.
- Svarbią informaciją apie pareiškėjo saugos veiklos rezultatus, gautą vykdant ankstesnę priežiūros veiklą, nacionalinės saugos institucijos Agentūrai pateikia ne vėliau kaip priimdamos sprendimą dėl paraiškos išsamumo.
- Kiekviena saugos vertinimo procese dalyvaujanti institucija parengia savo išsamaus vertinimo dalį ne vėliau nei likus 5 darbo dienoms iki sutarto termino, iki kurio turi būti priimtas sprendimas dėl bendro saugos sertifikato išdavimo, kad Agentūrai liktų pakankamai laiko apibendrinti įvairius vertinimo rezultatus ir išvadas.

Atlikdamos saugos vertinimą įvairios institucijos gali prašyti papildomos informacijos ir patikslinimų, kiekviena dėl savo vertinimo dalies, visais atvejais nurodydamos prašymo turinį ir terminą, iki kurio prašoma pateikti atsakymą. Jeigu prašymas pateikti informacijos ar patikslinimų gali būti susijęs su kitų institucijų darbu, įvairios institucijos raginamos koordinuoti savo veiksmus tam, kad nepateiktų pareiškėjui to paties prašymo kelis kartus. Tokiu atveju vertinimo trukmė paprastai nepailgėja, nebent būtų nustatyta esminių trūkumų ir (arba) neatitikimų arba daug nedidelių trūkumų ir (arba) neatitikimų, dėl kurių negalima tęsti vertinimo ar jo dalies.

Sprendimą pratęsti vertinimo laikotarpį visais atvejais priima saugos sertifikavimo įstaiga pasitarusi su įvairiomis nacionalinėmis saugos institucijomis, susijusiomis su veiklos vykdymo

vieta, ir susitarusi su pareiškėju. Į pratęsimo terminą įskaičiuojamas ir terminas, iki kurio pareiškėjas turi pateikti prašomą informaciją, ir terminas, iki kurio atitinkamos institucijos turi patikrinti, ar naujai pateikta informacija yra patenkinama. Jeigu atsakymas nepatenkinamas, saugos sertifikavimo įstaiga gali dar pratęsti vertinimo laikotarpį arba pasiūlyti atmesti paraišką.

Jeigu Agentūra nepritaria nacionalinei (-ėms) saugos institucijai (-oms), susijusiai (-oms) su veiklos vieta, dėl jos (jų) vertinimo rezultatų ir sprendimo (taip pat žr. [14.1 skirsnį](#)), vertinimo laikotarpį taip pat galima pratęsti tokiais laikotarpiais:

- ▶ bendradarbiavimo laikotarpiu siekiant susitarti dėl visoms šalims priimtino vertinimo (t. y. iki 1 mėnesio);
- ▶ laikotarpiu, per kurį klausimas perduodamas Agentūros apeliacinės tarybos arbitražui (t. y. iki 1 mėnesio).

Jeigu nacionalinė (-s) saugos institucija (-os) perdavė klausimą Agentūros apeliacinės tarybos arbitražui, Agentūrai laikas, kuris, remiantis apeliacinės tarybos išvadomis, skiriamas galutiniam sprendimui priimti, įtraukiamas į saugos vertinimo terminą.

Jeigu vertinimo laikotarpio pabaigos data tokia, kad iki turimo bendro saugos sertifikato galiojimo pabaigos datos arba numatomos naujos vežimo geležinkeliu veiklos pradžios datos sprendimo neįmanoma priimti (pvz., dėl to, kad pareiškėjas delsė pateikti paraiškos bylą arba buvo susitarta pratęsti vertinimo terminą), saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos kartu su pareiškėju gali taikyti nenumatytų atvejų priemones ([žr. 7 skirsnį](#)).

7. Nenumatytų atvejų priemonės

Įvairios institucijos, siekdamos išsklaidyti galimas abejones, gali svarstyti galimybę taikyti nenumatytų atvejų priemones, susijusias su nustatytu vertinimo terminu, visų pirma, jeigu manoma, jog bendro saugos sertifikato nepavyks išduoti laiku (pvz., iki numatomos naujos vežimo geležinkeliu veiklos pradžios datos). Tokiais atvejais institucija ar institucijos gali mėginti išspręsti problemą imdamosi rizikos mažinimo priemonių, pvz., padidinti darbuotojų, kuriems pavesta tvarkyti paraišką, skaičių arba išduoti bendrą saugos sertifikatą nustatydamos apribojimus arba naudojimo sąlygas.

Jeigu bendro saugos sertifikato negalima išduoti laiku dėl to, kad pareiškėjas nepateikė visos prašomos informacijos, institucijos su pareiškėju turėtų aptarti įvairius galimus sprendimus, pavyzdžiui, atmesti paraišką arba išduoti bendrą saugos sertifikatą nustatant apribojimus arba naudojimo sąlygas. Tos sąlygos gali būti susijusios su:

- ▶ sertifikato galiojimo laikotarpiu, jeigu, siekiant užtikrinti veiksmingą rizikos, turinčios įtakos geležinkelių eksploatavimo veiklos saugai, kontrolę būtinas trumpesnis terminas;
- ▶ veiklos rūšimi, pavyzdžiui, bendras saugos sertifikatas, išskyrus pavojingų prekių vežimą;
- ▶ veiklos vieta, pavyzdžiui, bendras saugos sertifikatas, išskyrus dalį numatomos veiklos vietos.

Be to, nenumatytų atvejų priemonės gali būti būtinos, kai tikėtina, jog saugos sertifikatas nustos galioti iki atnaujinimo proceso pabaigos, nes paraiškos byla pateikta pavėluotai. Po dalinio vertinimo ir surinkus informaciją ankstesnės priežiūros metu, susijusios institucijos gali išduoti sertifikatą, kuris yra riboto galiojimo laikotarpio ir turi kitus naudojimo apribojimus arba sąlygas (jei taikoma). Tai turėtų suteikti pakankamai laiko išsamiam vertinimui atlikti ir, užbaigus šį procesą, turėtų būti įmanoma išduoti bendrą saugos sertifikatą penkeriems metams, jei laikomasi visų reikalavimų.

8. Komunikacijos aspektai

Saugos sertifikavimo įstaiga per visą saugos vertinimo procesą turėtų valdyti įvairių institucijų ir pareiškėjo koordinavimą. Kai turi būti organizuojami susitikimai (vykstantys vietoje ar per vaizdo konferencijas) arba kita koordinavimo veikla, įrašai daromi saugos sertifikavimo įstaigoje, o kopijos siunčiamos visiems dalyviams ir įkeliamos į vieno langelio sistemą. Jeigu nuspręsta surengti tokį susitikimą, jo prašanti šalis praneša kitoms šalims visą svarbią informaciją, pvz., apie susitikimo vietą, datą, darbotvarkę, ko tikimasi iš kiekvienos šalies ir kt. Susitikimus ar kitą koordinavimo veiklą dokumentuoja prašančioji šalis, kuri taip pat pateikia dokumentų kopijas visiems dalyviams ir įkelia juos į vieno langelio sistemą.

Saugos vertinimo procese dalyvaujančių šalių veiksmų koordinavimas paprastai atliekamas abipusiai sutarta kalba, kuri nebūtinai turi būti paraiškos kalba. Ta kalba Agentūra ir nacionalinės saugos institucijos taip pat keičiasi nuomonėmis apie vertinimo rezultatus ir išvadas ir bendrauja kitais klausimais.

Suinteresuotosios nacionalinės saugos institucijos (ar institucijų) veiklos vietoje prašymu Agentūra, veikianti kaip saugos sertifikavimo įstaiga, gali išversti savo sprendimą ir jo motyvus į tos nacionalinės saugos institucijos (ar institucijų) kalbą. Prašymas išversti tvarkomas pasibaigus saugos vertinimo procesui pareiškėjui nepatiriant jokių išlaidų.

Saugos sertifikavimo įstaigos sprendimas ir jo motyvai visada pateikiami pareiškėjo kalba (t. y. Sajungos oficialiąja kalba, kuria nuspręsta teikti paraišką).

Pirmiau išdėstyti principai taikomi visų rūšių bendravimui žodžiu ir raštu, įskaitant visas su saugos vertinimu susijusias ataskaitas ir kitas ataskaitas, rengiamas po apsilankymo, patikrinimo ar audito ([taip pat žr. 11 skirsnį](#)).

9. Trūkumų valdymas

9.1. Trūkumų registracijos žurnalo naudojimas

Saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos turi nustatyti, ar laikomasi taikomų reikalavimų (žr. 6 skirsnį). Vykstant saugos vertinimo procesui vertintojai gali nustatyti trūkumų ir pirminio patikrinimo etape, ir išsamaus vertinimo etape. Visi trūkumai, priskirti vienai iš keturių toliau išvardytų kategorijų, registruojami vieno langelio sistemos **trūkumų registracijos žurnale**, kad visoms šalims būtų lengviau bendrauti ir keistis informacija.

Jeigu visa paraiška arba tam tikra jos dalis nėra patenkinamos kokybės, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos gali prašyti pareiškėjo pateikti papildomos informacijos trūkumų registracijos žurnale ir nurodyti terminą, iki kurio tikimasi gauti atsakymą. Jis turėtų būti pagrįstas ir proporcingas atsižvelgiant į prašomos informacijos sudėtingumą. Pareiškėjas savo ruožtu trūkumų registracijos žurnale pateikia prašomą informaciją. Jeigu pareiškėjas nesutinka su pasiūlytu terminu, jis gali dėl jo tartis su atitinkama institucija, kuri savo ruožtu trūkumų registracijos žurnale gali nuspręsti pakeisti terminą, iki kurio tikimasi gauti atsakymą.

Tinkami pareiškėjo rašytiniai atsakymai turi išsklaidyti nurodytas abejones ir parodyti, jog siūlomos priemonės atitiks taikytinus reikalavimus. Jis gali pateikti naujų dokumentų ir (arba) kitaip suformuluoti pirmiau pateiktų dokumentų dalis pakeisdamas nepatenkinamos kokybės pirminės paraiškos dalis ir pateikdamas paaiškinimą, kaip pašalinti nustatyti trūkumai. Pareiškėjas taip pat gali pateikti svarbios pagalbinės informacijos (pvz., apie SVS procedūras). Pareiškėjas turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad visi nauji dokumentai turėtų būti įtraukiami į atitinkamą bibliotekos dalį ir susiejami su atitinkamu trūkumu, o ne įkeliami į bibliotekos trūkumų aplanką, o visos naujos dokumentų versijos turėtų būti atnaujinamos naudojant atitinkamą mygtuką. Pareiškėjui rekomenduojama perskaityti atitinkamą paaiškinimą vieno langelio sistemos vadove, kurį galima rasti ESGA interneto svetainėje. Pareiškėjas turi pažymėti ankstesniuose dokumentuose atliktus pakeitimus (pvz., pateikdamas dokumentą su matomais pakeitimais (angl. *track changes*)). Taip vertintojai galės patikrinti, ar atitinkamai pakeistos reikiamos dokumentų dalys ir ar nepakeistos kitos dalys.

Be to, pareiškėjas gali pasiūlyti, kaip šalinti trūkumus ir iki kada. Jeigu suinteresuotoji institucija nepitaria siūlomoms priemonėms ir (arba) terminams, ji turėtų nedelsdama susisiekti su pareiškėju ir išspręsti šį klausimą. Sutartas trūkumo šalinimo būdas turėtų būti įrašytas į trūkumų registracijos žurnalą.

9.2. Trūkumų skirstymas į kategorijas

Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 12 straipsnyje nustatyti keturių tipų trūkumai:

1 tipas – užklausa. Tokiu atveju pareiškėjo prašoma pateikti papildomos informacijos paraiškos aspektams patikslinti.

Tokiu atveju pareiškėjo gali būti prašoma pateikti informacijos, kuria remiantis būtų galima patikslinti konkretų susirūpinimą keliantį aspektą. Pavyzdžiui, atrodo, kad pareiškėjo pateiktoje organizacinėje schemoje su sauga susijusios pareigos paskirstomos tam tikra tvarka. Tačiau iš kartu pateikto aiškinamojo teksto atrodo, kad jos paskirstomos kitaip, tad su sauga susijusios pareigos išdėstytos neaiškiai.

2 tipas – pastaba, dėl kurios pareiškėjas turi priimti sprendimą per bendro saugos sertifikato galiojimo laikotarpį.

Pavyzdžiui, paraiškos byloje vertintojas pastebėjo, kad esama tam tikrų nurodytų įmonės standartų neatitikimų. Šie neatitikimai susiję su skirtingais bendrovės padalinių taikomais standartais. Jie neturi poveikio saugai, bet pareiškėjas turi juos pašalinti. Pareiškėjas turėtų žinoti, kad atnaujinant arba papildant bendrą saugos sertifikatą bus tikrinami 2 tipo trūkumai. Jei tuo metu šie trūkumai nepašalinami, saugos sertifikavimo įstaiga gali iškelti kito tipo trūkumą, kad klausimas būtų išspręstas ateityje.

3 tipas – nedidelė neatitiktis arba likęs susirūpinimą keliantis klausimas. Trūkumą nustatęs vertintojas nusprendžia, ar trūkumą galima atidėti numatant jį šalinti po bendro saugos sertifikato išdavimo. Tokiu atveju tikimasi, kad pareiškėjas trūkumą pašalins iki pridedamame veiksmų plane nurodytos datos arba iki tol, kol bus pateikta kita paraiška atnaujinti arba papildyti sertifikatą. Prieš išduodant bendrą saugos sertifikatą, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos turėtų susitarti, kuri iš jų, vykdydama savo priežiūros veiklą, prižiūrės, kad šie trūkumai būtų pašalinti. 3 tipo trūkumai, nepašalinami iki bendro saugos sertifikato išdavimo, įrašomi į trūkumų registracijos žurnalą ir vėl vertinami, kai pateikiama kita paraiška atnaujinti arba papildyti sertifikatą.

3 tipo kategorija reiškia, kad nustatytas trūkumas bus pasižymėtas ir atitinkama nacionalinė saugos institucija jį nagrinės vykdydama priežiūrą po bendro saugos sertifikato išdavimo. Likusius susirūpinimą keliančiu klausimus kaip išspręstus gali pažymėti saugos sertifikavimo įstaiga, gavusi kitą atnaujinimo ar papildymo paraišką, atsižvelgdama į nacionalinės saugos institucijos pateiktą informaciją arba, jei priežiūra dar nebuvo vykdoma (pvz., atnaujinimo atveju), saugos sertifikavimo įstaiga, gavusi pareiškėjo atsakymą.

Pavyzdžiui, vertintojas pastebi, kad pareiškėjas teigia, jog jo organizacijoje įdiegtas stebėsenos procesas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1078/2012, bet randa įrodymų, kad procesą taiko tik keturi iš penkių rangovų. Pareiškėjas patvirtina, kad dar laukia galutinio patvirtinimo iš penktojo rangovo, kuris atsakys už su sauga nesusijusias užduotis, kaip antai – traukinių valymą. Tokiu atveju

vertintojas gali priimti pareiškėjo patikinimą, kad informacija bus pateikta, ir priskirti šį trūkumą prie likusių susirūpinimų keliančių klausimų, spręstinių vėliau, nacionalinei saugos institucijai prižiūrint.

Paprastai tikimasi, kad pareiškėjas pateiks veiksmų planą, skirtą nustatytuose 3 tipo trūkumuose išdėstytoms problemoms spręsti. Šis veiksmų planas turėtų apimti Reglamento (ES) Nr. 1078/2012 dėl geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų vykdomos stebėsenos priede išdėstytus punktus. Tokio veiksmų plano šablonas pateiktas 3 priede. Atkreipkite dėmesį, kad 2 tipo trūkumų nereikia įtraukti į veiksmų planą, tačiau pareiškėjas gali juos įtraukti, kad galėtų juos stebėti bendro saugos sertifikato galiojimo laikotarpiu. Nacionalinė saugos institucija neprivalo tikrinti ir spręsti šių 2 tipo trūkumų vykdydama nuolatinę priežiūrą, tačiau ji gali užduoti klausimus apie pažangą.

4 tipas – tai esminė neatitiktis, kai nustatytas informacijos trūkumas ar nepakankamas tokios informacijos aiškumas toks svarbus, kad, nepašalinus trūkumo, paraiškos negalima priimti tokios, kokia ji yra, ir negalima išduoti bendro saugos sertifikato (arba jam turi būti taikomas apribojimas ar naudojimo sąlyga).

Pavyzdžiui, pareiškėjas pateikia paraišką, kurioje pateikia įrodymų, kad įdiegtas pakeitimų planavimo procesas. Iš pateiktos informacijos analizės matyti, kad apibūdinant rizikos valdymo procesą Reglamentas (ES) Nr. 402/2013 nėra minimas. Kadangi yra teisinis reikalavimas tam tikrais atvejais taikyti tą reglamentą, tai yra didelis paraiškos trūkumas, kurį būtina pašalinti prieš išduodant bendrą saugos sertifikatą.

Paprastai 4 tipo trūkumai nustatomi tada, kai pareiškėjas paraiškos byloje neįrodo, kad laikosi ES ar nacionalinės teisės aktų, arba patvirtinamuosiuose dokumentuose esama įrodymų, kad galbūt nesilaiko. Vienas iš galimų tokio trūkumo pašalinimo būdų galėtų būti bendro saugos sertifikato apribojimų ar naudojimo sąlygų nustatymas. Toks sprendimas tinka, jeigu apribojimus ar naudojimo sąlygas galima aiškiai apibrėžti ir jie nedaro poveikio kitoms SVS dalims. Pavyzdžiui, organizacija gali pažymėti, kad ketina vežti ir keleivius, ir krovinius, bet nepateikia įrodymų, kad geba kontroliuoti su krovinių vežimu susijusią riziką. Tokiu atveju pareiškėjas galėtų gauti bendrą saugos sertifikatą tik keleiviams vežti. Tokiu atveju apribojimas taikomas dėl nustatyto 4 tipo trūkumo, kuris nurodomas galutinėje vertinimo ataskaitoje kartu su atitinkamu sprendimo pagrindu.

Remdamasi pareiškėjo pateikta informacija, institucija trūkumo būseną pakeičia taip:

- (a) „šalinamas trūkumas“, jeigu vertinimo proceso metu pareiškėjo pateikti įrodymai nepatenkinami ir vis tiek reikia papildomos informacijos;
- (b) „pašalintas trūkumas“, jeigu pareiškėjas pateikė tinkamą atsakymą ir susirūpinimą keliančių klausimų neliko.

Proceso pabaigoje visi trūkumai turi būti pašalinti. Yra keturios galimybės:

- (a) Visų tipų trūkumai pažymimi kaip „pašalinti“, nes pareiškėjas problemą išsprendė. Pridedamame tekste turi būti paaiškinti vertintojų argumentai.

- (b) 2 tipo trūkumai pažymimi kaip „šalinami“. Taip parodoma, kad pareiškėjas trūkumą gali pašalinti iki bendro saugos sertifikato galiojimo pabaigos. Pridedamame tekste turi būti paaiškinti vertintojų argumentai.
- (c) Jei 3 tipo trūkumas priskiriamas „Likusiems susirūpinimą keliantiems klausimams (-ai)“, tai reiškia, kad atitinkama NSI šį trūkumą toliau stebės vykdydama priežiūrą per visą bendro saugos sertifikato galiojimo laikotarpį, ir klausimas pažymimas kaip išspręstas. Pridedamame tekste turėtų būti paaiškinti vertintojų argumentai ir tai, kuri NSI prisiims atsakomybę už tolesnius priežiūros veiksmus, nebent tai būtų akivaizdu, nes paraiška skirta tik vienai valstybei narei.
- (d) Dėl 4 tipo trūkumų, kai bus taikomas naudojimo apribojimas arba sąlyga. Klausimas bus pažymėtas kaip išspręstas, o trūkumui pašalinti bus nustatyti naudojimo apribojimai arba sąlygos. Pridedamame tekste turi būti paaiškinti vertintojų argumentai.

Gavęs atsakymą dėl šalinamo trūkumo, vertintojas pamatys, kad trūkumo būseną pakeista į „atsakyta“, atidžiai išnagrinės atsakymą ir prireikus priskirs trūkumą prie tinkamai išspręstų arba ne. Antruoju atveju vertintojas įrašo savo sprendimą ir jo motyvus į trūkumų registracijos žurnalą ir prireikus paprašo papildomos informacijos.

Vertintojas nurodo, kodėl atitiktis dar nėra užtikrinta, o pareiškėjas turi nuspręsti, kaip jis ją užtikrins, ir su vertintoju susitarti dėl termino, per kurį tai turi būti atlikta. Jeigu terminas ilgesnis nei tikėtina sertifikavimo data, reikia priimti sprendimą, ar nepašalintas trūkumas yra kliūtis bendram saugos sertifikatui išduoti.

Jeigu pareiškėjas prašomos informacijos nepateikia arba jeigu jo pateikta papildoma informacija nėra pakankama, vertinimo laikotarpis gali būti pratęstas arba paraiška gali būti atmesta. Paraiškos atmetimas yra griežčiausia priemonė ir nusprendusi paraišką atmesti saugos sertifikavimo įstaiga tokį sprendimą ir jo motyvus surašo į vertinimo ataskaitą ir apie juos praneša pareiškėjui. Jei paraiška atmetama, paraišką reikia pateikti iš naujo. Pareiškėjas turės apmokėti atmestos paraiškos vertinimo išlaidas ir pakartotinio vertinimo išlaidas.

10. Kokybės užtikrinimas

Saugos sertifikavimo įstaiga turi užtikrinti, kad:

- ▶ būtų tinkamai vykdomi įvairūs proceso etapai;
- ▶ būtų pakankamai įrodymų, kad įvertinti visi svarbūs paraiškos aspektai;
- ▶ pareiškėjas pateiktų atsakymus dėl visų neatitikties aspektų (t. y. „3 tipo“ ir „4 tipo“ trūkumų) ir visų kitų prašymų pateikti papildomos informacijos;
- ▶ 3 tipo ir 4 tipo trūkumai būtų pašalinti arba, jų nepašalinus, priežastys būtų aiškiai išdėstytos dokumentuose;
- ▶ būtų paskirti už likusių susirūpinimą keliančių klausimų priežiūrą atsakingi asmenys ir dėl tų susirūpinimą keliančių klausimų priežiūros susitarta su kompetentinga nacionaline saugos institucija;
- ▶ priimti sprendimai būtų pagrįsti dokumentais, teisingi ir nuoseklūs;
- ▶ vertinimo ataskaitoje išdėstyta nuomonė dėl bendro saugos sertifikato išdavimo atitiktų visą vertinimą.

Jeigu daroma išvada, jog procesas atliktas tinkamai, pakanka patvirtinti, kad pirmiau nurodyti etapai atlikti tinkamai, ir prireikus pateikti patikslinamąsias pastabas. Jeigu daroma išvada, kad procesas nėra patenkinamas, turėtų būti aiškiai nurodomi tokios išvados motyvai.

11. Auditai, patikrinimai ar apsilankymai

Saugos vertinimo procese dalyvaujanti institucija ar dalyvaujančios institucijos įgaliotos atlikti auditus ar patikrinimus arba lankytis vietoje (-se) pareiškėjo organizacijoje.

Šiame vadove:

- **auditas** – struktūrinės intervencijos priemonės, kurias taikant tikrinama, ar geležinkelio įmonė atitinka tam tikrą saugos valdymo standartą arba audito protokolą. Auditai gali būti atliekami ne vietoje arba vietoje taikant įvairius metodus, kaip antai dokumentų peržiūrą, pokalbius ar pasirenkant tam tikrą imtį;
- **patikrinimas** – saugos sertifikavimo įstaigos arba atitinkamos nacionalinės saugos institucijos įgaliojimo ir kompetentingo darbuotojo atliekamas konkretaus siauro masto geležinkelio įmonės veiklos aspekto patikrinimas. Patikrinimas turėtų būti vykdomas siekiant nustatyti SVS reikalavimų ir nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešta, laikymąsi arba patikrinti, ar tai, dėl ko buvo tartasi arba kas buvo dokumentuota saugos valdymo sistemoje, iš tikrųjų įgyvendinama praktikoje. Šiuo atveju, atliekant patikrinimą, tikrinama, ar taikomas šis procesas, ir nagrinėjama, kaip jis veikia. Tai nereiškia, kad tikrinama, ar yra tam tikri dokumentai ar įranga, nes galima informuoti tikrintoją tik apie tai, ar kas nors yra, o ne ar tai naudojama praktiškai.
- **apsilankymai** pareiškėjo veiklos vietoje, išskyrus tuos, kurie vykdomi patikrinimui ar auditui atlikti, yra intervencijos priemonės, apie kurias pranešama iki jų likus nedaug laiko, lankantis konkrečiose geležinkelio įmonės teritorijos dalyse siekiant patikrinti, ar tinkamai vykdoma SVS procedūra.

Kai Agentūra veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga, siekiant išvengti veiklos dubliavimosi ir sumažinti tikimybę, kad pareiškėjui tektų atlaikyti daug patikrinimų ar apsilankymų, turi būti suderinami auditų, patikrinimų ar apsilankymų tikslai ir apimtys ir kiekvienai dalyvaujančiai institucijai priskirtos funkcijos. Kai Agentūra atlieka patikrinimą arba apsilanko vietoje, susijusi nacionalinė saugos institucija (ar institucijos) teikia jai būtiną paramą ir pagalbą, kad būtų laikomasi pareiškėjo teritorijoje (-se) taikomų saugos taisyklių.

Auditą ar patikrinimą atliekanti ar vietoje besilankanti institucija turi turėti nustatytą tokių auditų, patikrinimų ar apsilankymų tvarką. Tam ji gali savanoriškai taikyti atitinkamuose standartuose, kaip antai ISO 19011 ir ISO 17021 vadybos sistemų audito atveju ir ISO 17020 patikrinimų atveju, nustatytus principus ir reikalavimus.

Atliekant auditus ar patikrinimus arba lankantis vietoje surinkti duomenys yra įrodymai, kurie gali padėti nuspręsti, kad į trūkumų registracijos žurnalą įrašyti trūkumai yra pašalinti. Tačiau kai kuriais atvejais tai gali būti trūkumai (pvz., neatitikties atvejai), kurie anksčiau nebuvo nustatyti, ir tokiu atveju jie turi būti įtraukti į trūkumų registracijos žurnalą kaip nauji trūkumai.

Išsamesnė informacija apie auditų ir patikrinimų metodus pateikta *Agentūros priežiūros vadove*.

12. Vertinimo ir priežiūros ryšys

Vertinimas ir paskesnė priežiūra glaudžiai susiję, jeigu priimdama sprendimus nacionalinė saugos institucija vadovaujasi vertinimo rezultatais, o jos išvadosis savo ruožtu remiamasi atliekant pakartotinį vertinimą prieš atnaujinant arba papildant bendrą saugos sertifikatą.

Atliekant vertinimą nustatytų problemų sprendimą galima atidėti iki paskesnės priežiūros etapo, nebent tai būtų svarbus neatitikties klausimas, dėl kurio negalima išduoti bendro saugos sertifikato (t. y. 4 tipo trūkumai), ir jeigu dėl paskesnių veiksmų susitarta su kompetentinga nacionaline saugos institucija.

Priežiūra leidžia nustatyti, ar SVS veikia veiksmingai, ir padarytomis išvadomis galima remtis pakartotinai vertinant paraišką prieš atnaujinant arba papildant bendrą saugos sertifikatą. Išsamesnę informaciją galima rasti *Agentūros priežiūros vadove*.

13. Mokymo centrai, už pavojingųjų krovinių priežiūrą ir vežimą atsakingi subjektai

Pagal Komisijos sprendimo 2011/765/ES 5 straipsnį ir Direktyvos (ES) 2016/798 13 straipsnio 2 dalį geležinkelio įmonei priklausančio mokymo centro pripažinimas jos bendrame saugos sertifikate gali būti nurodomas, jei tenkinamos šios būtinos sąlygos:

- ▶ geležinkelio įmonė nėra vienintelė mokymo paslaugų teikėja rinkoje;
- ▶ geležinkelio įmonė rengia mokymus tik savo darbuotojams.

Teikdamas paraišką, pareiškėjas paraiškos formos 1 puslapyje turėtų pasirinkti parinktį „Mokymo centro pripažinimas“. Rekomenduojama, kad atitinkama nacionalinė saugos institucija savo vertinimo ataskaitoje patvirtintų geležinkelio įmonės mokymo centro pripažinimą ir kad pripažinimo patvirtinimas būtų pateiktas bendrame saugos sertifikate, net jei ta nacionalinė saugos institucija nėra saugos sertifikavimo įstaiga.

Geležinkelio įmonės, veikiančios kaip už techninę priežiūrą atsakingi subjektai ir vykdančios tik savo veiklai skirtų transporto priemonių techninę priežiūrą, neprivalo turėti „ECM sertifikato“ pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 779/2019 3 straipsnio 2 dalies b punktą. Tačiau jų techninės priežiūros sistema vis tiek turi atitikti šio reglamento II priedą. Šios geležinkelio įmonės, teikdamos paraišką dėl bendro saugos sertifikato, turi pateikti šio priedo atitikties įrodymus. Pareiškėjas atitinkamoje paraiškos formos 1 puslapio dalyje vieno langelio sistemoje turėtų nurodyti, ar jis pageidauja būti įvertintas šiuo būdu. Bendrajame saugos sertifikate bus pateikta atitinkama formuluotė, atspindinti tokią paraišką.

Tai, kad tai buvo įvertinta kaip paraiškos dalis, gali būti įrašyta į išduotą bendro saugos sertifikato skiltyje „Papildoma informacija“.

Jei pareiškėjas nurodė, kad pavojingieji kroviniai patenka į jo veiklos sritį, saugos sertifikavimo įstaiga turi žinoti, kad ji privalo konsultuotis su kompetentinga institucija, atsakinga už pavojingųjų krovinių vežimą geležinkeliais, dėl atitinkamų teisės aktų laikymosi. Jei saugos sertifikavimo įstaiga yra ESGA, šios konsultacijos vykdomos per atitinkamą (-as) nacionalinę (-es) saugos instituciją (-as), atsakingą (-as) už veiklos vietą.

14. Arbitražas, peržiūra ir skundų pateikimas

14.1. Arbitražas

Arbitražo kreipiamasi tik tais atvejais, kai saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 7 dalyje.

Atlikdama saugos vertinimą ir prieš priimdama sprendimą dėl bendro saugos sertifikato išdavimo, Agentūra gali nesutikti su vienos ar kelių nacionalinių saugos institucijų vertinimu.

Jeigu Agentūra nesutinka su vienos ar kelių nacionalinių saugos institucijų neigiamu įvertinimu ir nepavyksta susitarti dėl visoms šalims priimtino vertinimo, atitinkama nacionalinė (-s) saugos institucija (-os) gali perduoti klausimą nagrinėti Agentūros apeliacinei tarybai. Tokiu atveju Agentūra sustabdo sprendimo priėmimo procesą, kol bus užbaigtas arbitražo procesas. Taigi laikotarpis nuo prašymo priimti arbitražo sprendimą datos iki apeliacinės tarybos sprendimo priėmimo datos nelaikomas saugos vertinimo laikotarpio dalimi.

Vieno langelio sistemoje pareiškėjui pranešama apie vertinimo laikotarpio pratęsimą dėl arbitražo proceso.

Jeigu apeliacinė taryba pritaria Agentūrai, Agentūra priima sprendimą ir nedelsdama išduoda bendrą saugos sertifikatą. Jeigu apeliacinė taryba pritaria nacionalinei saugos institucijai, Agentūra nedelsdama išduoda bendrą saugos sertifikatą veiklos vietai, išskyrus neigiamai įvertintas tinklo dalis.

Prašymai dėl arbitražo adresuojami apeliacinei (-ėms) tarybai (-oms). Procedūras registruoja į vieno langelio sistemą įrašo apeliacinės (-ių) tarybos (-ų) kancleris.

Apeliacinė taryba, atsakinga už arbitražo bylą, turi prieigą prie visos vieno langelio sistemoje esančios paraiškos bylos. Apeliacinė taryba per 1 mėnesį nuo prašymo dėl arbitražo nacionalinės saugos institucijos arba institucijų arbitražo sprendimo priėmimo nusprendžia, ar patvirtinti Agentūros sprendimo projektą.

Apie apeliacinės tarybos sprendimą vieno langelio sistemoje pranešama visoms saugos vertinimo procese dalyvaujančioms šalims, įskaitant pareiškėją.

Ta pati arbitražo procedūra taikoma kilus Agentūros ir nacionalinės saugos institucijos ginčui, kai atlikdama priežiūrą pastaroji nustato, jog Agentūros išduoto bendro saugos sertifikato turėtojas nebeatitinka sertifikavimo sąlygų, ir prašo Agentūros, kaip saugos sertifikavimo įstaigos, apriboti arba panaikinti sertifikatą.

Atsižvelgdama į tai, kad dėl arbitražo procedūros galėtų pailgėti vertinimo trukmė, Agentūra vieno langelio sistemos valdymo skiltyje nurodo įvairius su arbitražo procedūra susijusius etapus ([taip pat žr. 3.2 skirsnį](#)).

14.2 Persvarstymas

Persvarstymo procesas taikomas ir tais atvejais, kai saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, ir tais atvejais, kai jos funkciją atlieka nacionalinė saugos institucija, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 12 dalyje.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga atsisako išduoti bendrą saugos sertifikatą arba išduoda bendrą saugos sertifikatą nustatydamą apribojimų ar naudojimo sąlygų, kurių nėra pareiškėjo paraiškos formoje, per vieną mėnesį nuo pranešimo apie tokį sprendimą datos pareiškėjas gali prašyti tą sprendimą persvarstyti. Pareiškėjas pateikia tokį prašymą per vieno langelio sistemą.

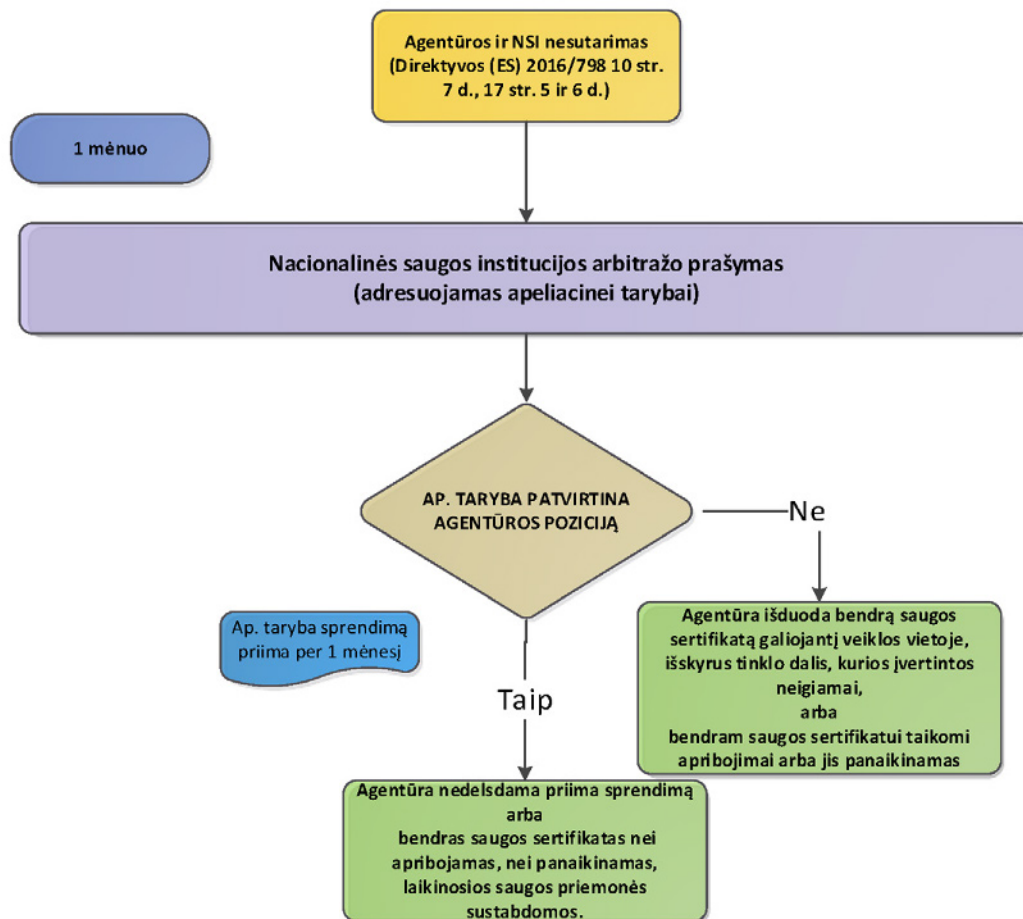
Pareiškėjas pagrindžia savo prašymą persvarstyti sprendimą ir pateikia aspektų, į kuriuos, jo nuomone, nebuvo tinkamai atsižvelgta atliekant saugos vertinimą, sąrašą. Teikdamas tokį sąrašą pareiškėjas turėtų turėti omenyje, kad saugos sertifikavimo įstaiga neatsižvelgs į naujus papildomus įrodymus, kurie buvo pateikti po pranešimo apie priimtą sprendimą. Nauji pareiškėjo įrodymai gali būti svarstomi ir vertinami tik jam pateikus naują paraišką.

Saugos sertifikavimo įstaiga persvarsto sprendimą pagal savo vidaus tvarkos taisykles, siekdama užtikrinti proceso nešališkumą, įskaitant galimybę, jei tai praktiniu požiūriu pagrįsta, pasitelkti vertintojus, kurie nedalyvavo atliekant pirmąjį vertinimą. Persvarstymo procesas vyksta saugos vertinimo proceso tvarka, bet vertinami tik tie aspektai, dėl kurių atliekant pirmąjį vertinimą buvo priimtas neigiamas sprendimas. Be to, atsižvelgiant į prašyme persvarstyti sprendimą nurodytų aspektų sąrašą, susijusios institucijos neatliks audito, inspektavimo ar apsilankymo pareiškėjo teritorijoje (-ose).

Apie saugos sertifikavimo įstaigos sprendimą patvirtinti arba panaikinti pirmąjį sprendimą vieno langelio sistemoje per du mėnesius nuo persvarstymo prašymo gavimo datos pranešama visoms saugos vertinimo procese dalyvaujančioms šalims, įskaitant pareiškėją. Jeigu po persvarstymo proceso neigiamas sprendimas panaikinamas, saugos sertifikavimo įstaiga nedelsdama išduoda naują bendrą saugos sertifikatą. Peržiūrėtas sertifikatas yra tokio paties tipo (naujas, iš dalies pakeistas arba atnaujintas) kaip ir pirminis sertifikatas, dėl kurio pradėtas persvarstymo procesas. ERADIS duomenų bazėje pirminis sertifikatas pažymimas kaip negaliojantis. Jei patvirtinamas neigiamas saugos sertifikavimo įstaigos sprendimas, pareiškėjas gali pateikti apeliacinį skundą:

- ▶ apeliacinei tarybai – dėl paraiškų, kurioms Agentūra buvo pasirinkta kaip saugos sertifikavimo įstaiga – taip pat [žr. 14.3](#) skirsnį; arba
- ▶ nacionalinei apeliacinei įstaigai pagal atitinkamą nacionalinę procedūrą – dėl paraiškų, kurioms nacionalinė saugos institucija veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga.

5 pav. Arbitražo procedūros diagrama

14.3 Skundas

Jei **pateikus prašymą persvarstyti sprendimą** neigiamas sprendimas patvirtinamas, pareiškėjas vis dar gali apskųsti saugos sertifikavimo įstaigos sprendimą apeliacine tvarka, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 12 dalyje.

Pagal Agentūros reglamento (ES) 2016/796 59 straipsnį fiziniai ar juridiniai asmenys taip pat gali apskųsti sprendimą, kuris tiesiogiai susijęs su jais asmeniškai, net jeigu tas sprendimas skirtas kitam asmeniui (t. y. šiuo atveju – pareiškėjui).

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija, apskundimo procesas aprašytas nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadove.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, taikoma tokia apskundimo tvarka:

Pareiškėjas pateikia apeliacinį skundą apeliacinei tarybai. Apeliacinės tarybos kancleris apie tai praneša atitinkamam projekto vadovui, o projekto vadovas valdymo skiltyje nustato apeliacijos datas ir prireikus įkelia visus dokumentus. Apeliacinė taryba per 3 mėnesius

nuo skundo pateikimo nusprendžia, ar patenkinti skundą, ar jį atmesti. Apeliacinės tarybos sprendimas dėl apeliacinio skundo taip pat įregistruojamas vieno langelio sistemoje.

Jeigu apeliacinė taryba nusprendžia, kad apeliacinis skundas pagrįstas, ji grąžina bylą nagrinėti Agentūrai. Derindama savo veiksmus su nacionaline saugos institucija (arba institucijomis), susijusia (-omis) su veiklos vieta, Agentūra, vadovaudamasi apeliacinės tarybos rekomendacija (-omis), persvarsto savo sprendimą. Šis procesas vykdomas laikantis Agentūros vidaus tvarkos taisyklių užtikrinant nešališkumą ir, jei įmanoma, pasitelkiant vertintoją (-us), kuris (kurie) nedalyvavo pirmajame vertinime. Apeliacinės tarybos sprendimai registruojami vieno langelio sistemoje.

Jeigu apeliacine tvarka apeliacinei tarybai ar nacionalinei apeliacinei įstaigai skundžiamas sprendimas panaikinamas, saugos sertifikavimo įstaiga nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo apeliacinės tarybos išvadų paskelbimo datos išduoda bendrą saugos sertifikatą.

Procedūrinės apeliacinio skundo pateikimo taisyklės išsamiau išdėstytos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/867 *[kuriuo nustatomos Agentūros apeliacinės tarybos (-ų) darbo tvarkos taisyklės]*. Mokestis už apeliaciją nustatomas pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/764 dėl mokesčių ir rinkliavų.

14.4 Teisminė peržiūra

Saugos sertifikavimo įstaigos priimamiems sprendimams taikoma teisminė peržiūra.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra Agentūra, jos sprendimams taikoma teisminė peržiūra pagal SESV 263 straipsnį. Ieškinį dėl Agentūros sprendimo panaikinimo arba neveikimo iki nustatyto termino ES Teisingumo Teismui galima pareikšti tik užbaigus apskundimo apeliacine tvarka procedūrą (taip pat žr. [14.3 skirsnį](#)), kaip numatyta Reglamento (ES) 2016/796 63 straipsnyje.

Jeigu saugos sertifikavimo įstaiga yra nacionalinė saugos institucija, jos sprendimams taikoma teisminė peržiūra pagal nacionalinės teisės aktų nuostatas. Teisminės peržiūros prašymo pateikimo tvarka aprašyta kompetentingos nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadove.

15. Bendro saugos sertifikato papildymas ir atnaujinimas

Remiantis Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 13 ir 14 dalimis, bendrą saugos sertifikatą reikia papildyti, kai geležinkelio įmonė **iš esmės pakeičia veiklos rūšį ar mastą arba išplečia veiklos vietą**. Bendro saugos sertifikato turėtojas turi nedelsdamas pranešti saugos sertifikavimo įstaigai apie tokius planuojamus pakeitimus. Pakeitimai gali būti techninio, veiklos ar organizacinio pobūdžio.

Papildyti bendrą saugos sertifikatą taip pat gali tekti, kai iš esmės pakeičiama saugos reguliavimo sistema, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 15 dalyje.

Bendrą saugos sertifikatą taip pat gali tekti atnaujinti pasikeitus sąlygoms, kuriomis jis buvo išduotas, nors veiklos rūšis, mastas ar vieta ir nepasikeitė. Pavyzdžiui, jei peržiūrėjus visą saugos valdymo sistemą pakeistos visos procedūros. Kai pareiškėjas nėra tikras, ar sertifikatą reikia atnaujinti, jis turėtų kreiptis patarimo į atitinkamą saugos sertifikavimo įstaigą.

Bendrą saugos sertifikatą turi atnaujinti tos geležinkelio įmonės, kurios jau turi galiojantį bendrą saugos sertifikatą ir nori tęsti geležinkelių eksploatavimo veiklą pasibaigus turimo bendro saugos sertifikato galiojimui.

Saugos sertifikavimo įstaiga gali pranešti pareiškėjui, kad reikia papildyti arba atnaujinti jo bendrą saugos sertifikatą. Patartina tai padaryti likus ne mažiau kaip šešioms mėnesiams iki bet kurio galiojančio saugos sertifikato galiojimo pabaigos. Paraiška papildyti ar atnaujinti bendrą saugos sertifikatą turėtų būti teikiama ne saugos sertifikavimo įstaigos, o geležinkelio įmonės iniciatyva.

Teikdama paraišką papildyti arba atnaujinti sertifikatą, geležinkelio įmonė privalo turėti galiojantį bendrą saugos sertifikatą veiklos vietai, kuriai taikomas bendras saugos sertifikatas.

15.1 Poreikio papildyti bendrą saugos sertifikatą vertinimas

Papildyti bendrą saugos sertifikatą reikia tik tada, kai iš esmės pasikeičia sąlygos, kuriomis jis buvo išduotas, t. y. veiklos rūšis, vieta ar mastas. Svarstydamas, ar teikti papildymo paraišką, pareiškėjas turėtų atsižvelgti į tai, kad terminas jai įvertinti, yra 5 mėnesiai (1 mėnuo pirminiam patikrinimui ir 4 mėnesiai išsamiam vertinimui atlikti). Todėl pareiškėjui reikia atsižvelgti ir į galiojančio sertifikato galiojimo terminą, ir į datą, iki kurios jam reikia papildyti sertifikatą. Jei šios datos yra arti viena kitos, patartina palaukti arba numatyti laiką, kuris liko iki dabartinio bendro saugos sertifikato galiojimo pabaigos. Taip pareiškėjai išvengs nereikalingų išlaidų.

Apibendrinant galima konstatuoti, kad:

- (a) geležinkelio įmonė sukuria ir taiko SVS siekdama užtikrinti visos su jos veikla susijusios rizikos kontrolę, įskaitant saugų pokyčių valdymą. Taikydama SVS, geležinkelio įmonė taip pat vykdo tinkamo SVS priemonių, įskaitant rizikos kontrolės priemones, taikymo ir veiksmingumo stebėseną;
- (b) už saugos sertifikato išdavimą atsako saugos sertifikavimo įstaiga. Išdavusi bendrą saugos sertifikatą, nacionalinė saugos institucija prižiūri, ar geležinkelio įmonės SVS nuolat vykdo savo teisinius įsipareigojimus;
- (c) saugos sertifikato papildymo sąlygos nustatytos Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 13, 14 ir 15 dalyse;
- (d) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 II priedą bendro saugos sertifikato turėtojas turi pranešti saugos sertifikavimo įstaigai apie visus esminius veiklos rūšies, masto ar vietos pakeitimus.

Geležinkelio įmonė per vieno langelio sistemą pateikia paraišką papildyti galiojantį bendrą saugos sertifikatą.

Pareiškėjas aprašo siūlomus pakeitimus, prireikus įtraukdamas rizikos vertinimą (tam gali prireikti taikyti priemones, kurių reikalaujama pagal BSB Rizikos vertinimas ir įvertinimas (ES) Nr. 402/2013, jei pakeitimas laikomas reikšmingu). Reikėtų pažymėti, kad Reglamente (ES) 402/2013 apibrėžta sąvoka „reikšmingas“ nėra ta pati kaip Reglamente (ES) 2018/763 nurodyta sąvoka „esminis“. Pastaroji sąvoka susijusi tik su pirmiau minėtais atvejais, o pirmoji gali būti taikoma didesniai galimų pokyčių rinkiniui.

Dokumentuose padarytus pakeitimus galima pažymėti keliais būdais, pavyzdžiui, naudojant lentelę arba paryškinant teksto dalį, bet juos reikia aiškiai nurodyti kartu su paraiškos byla pateikiamose lentelėse, kuriose išvardijami patvirtinamieji dokumentai su nuorodomis į teisinius reikalavimus.

Papildant bendrą saugos sertifikatą pakartotinio SVS vertinimo aprėptis bet kuriuo atveju turėtų būti proporcinga su pakeitimu (-ais) susijusios rizikos lygiui ir turėtų būti sutelkiamas dėmesys į svarbias sritis.

Siekiant nustatyti atitinkamus reikalavimus, kuriais remiantis būtų galima įvertinti paraišką papildyti sertifikatą, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos svarsto ankstesniame prašyme pateiktų patvirtinamųjų dokumentų pakeitimus ir atsižvelgia į ankstesnės priežiūros veiklos rezultatus.

Pareiškėjas į atnaujinimo paraišką taip pat turėtų įtraukti informaciją apie veiksmus, kurių buvo imtasi sprendžiant visas ankstesnio vertinimo metu neišspręstas problemas (4, 3 ir 2 tipo trūkumus), taip pat bet kokių kitų saugos valdymo sistemos pakeitimų, atliktų ne tik toje saugos valdymo sistemoje, dėl kurios atliekamas atnaujinimas, lentelę.

Pareiškėjas taip pat turėtų žinoti, kad saugos sertifikavimo įstaiga kreipsis į atitinkamas nacionalines saugos institucijas informacijos apie bet kokią priežiūros veiklą, kurią jos galėjo vykdyti laikotarpiu nuo bendro saugos sertifikato išdavimo iki paraiškos dėl atnaujinimo pateikimo.

Visa tai netrukdo saugos vertinimo procese dalyvaujančioms institucijoms tam tikrais atvejais iš naujo įvertinti visą paraiškos bylą. Pavyzdžiui, visą paraišką galima vertinti iš naujo, jeigu pareiškėjas nepateikia pakankamai informacijos apie SVS padarytus pakeitimus, jeigu paraiška pateikiama pereinant nuo vienos reguliavimo tvarkos prie kitos arba jeigu anksčiau atlikus priežiūrą lieka svarbių susirūpinimą keliančių klausimų.

15.2 Veiklos rūšis ir mastas

Terminai veiklos „rūšis“ ir „mastas“ Direktyvos (ES) 2016/798 3 straipsnyje apibrėžti taip:

(a) **veiklos rūšis** – tai rūšis, kuriai būdingas tik:

1. keleivių vežimas, įskaitant greitojo geležinkelio paslaugas arba jų neįskaitant;
2. krovinių vežimas, įskaitant pavojingų krovinių vežimo paslaugas arba jų neįskaitant, ir
3. manevravimo paslaugas;

(b) **veiklos mastas** apibūdinamas:

1. keleivių skaičiumi ir (arba) prekių kiekiu ir
2. apytikriu geležinkelio įmonės dydžiu pagal jos darbuotojų, dirbančių geležinkelių sektoriuje, skaičių (pvz., labai maža, maža, vidutinė arba didelė įmonė).

Be to, kalbant apie veiklos rūšį, pripažįstama, kad gali būti ir kitų rūšių paslaugų, kaip antai veikla privačiuose privažiuojamuosiuose keliuose, transporto priemonių bandymas ir kt. Tokios papildomų rūšių paslaugos turėtų būti nurodytos paraiškos formoje.

15.3 Veiklos vietos išplėtimas

Plėsdama veiklos vietą, geležinkelio įmonė turi atlikti būtinus su ankstesne paraiška pateiktų įrodymų pakeitimus. Tai turėtų apimti svarbius nacionalinėse taisyklėse, apie kurias pranešta, nustatytus reikalavimus, susijusius su naująja veiklos vieta. Pareiškėjas taip pat turės įrodyti, kad jis apsvarstė dėl naujos veiklos kylančią papildomą riziką ir kad ji buvo įtraukta į jo saugos valdymo priemones.

Kai pateikiama tokia paraiška papildyti sertifikatą, apie ją pranešama visoms ankstesniame saugos vertinimo procese dalyvavusioms institucijoms, net jeigu pakeitimas svarbus tik vienai iš jų.

15.4 Saugos reguliavimo sistemos pakeitimas

Visus esminius saugos reguliavimo sistemos pakeitimus (pvz., padarytus nauju ES reglamentu, nacionalinės teisės norma, įskaitant naujas ar peržiūrėtas nacionalines saugos taisykles, apie kurias pranešta) geležinkelio įmonė turi nustatyti ir valdyti taikydama savo SVS procesus (pvz., susijusius su teisinių ir kitų saugos reikalavimų laikymusi, pakeitimų valdymo procesu). Už naujų ar peržiūrėtų teisinių reikalavimų laikymąsi atsako geležinkelio įmonė. Vykdydama savo pareigas nacionalinė saugos institucija turi skatinti saugos reguliavimo sistemos

nuostatų laikymąsi. Taigi tikimasi, kad nacionalinė saugos institucija tam tikrais atvejais padės geležinkelio įmonei suprasti saugos reguliavimo sistemos pakeitimų turinį.

15.5 Sąlygų, kuriomis buvo išduotas bendras saugos sertifikatas, pakeitimas

Paprastai geležinkelio įmonė, planuojanti keisti sąlygas, kuriomis buvo išduotas bendras saugos sertifikatas, turi kreiptis į saugos sertifikavimo įstaigą. Geležinkelio įmonė gali numatyti įvairių pakeitimų. Tai gali būti pakeitimai pradedant paprastais administraciniais pakeitimais ir baigiant esminiais veiklos pakeitimais (pvz., SVS procedūrų pakeitimai, laikomi svarbiais pagal Reglamentą (ES) Nr. 402/2013).

Administraciniai pakeitimai susiję tik su pagrindinės bendro saugos sertifikato informacijos (pvz., juridinio pavadinimo, registracijos numerio ir PVM mokėtojo kodo) pakeitimais, kurie neturi jokios įtakos veiklos rūšiai, mastui ar vietai. Tokiems administraciniams pakeitimams gali būti taikoma supaprastinta bendro saugos sertifikato papildymo procedūra ir geležinkelio įmonės prašymu saugos sertifikavimo įstaiga priima sprendimą, ar bendrą saugos sertifikatą reikia papildyti.

Prieš priimdama sprendimą taikyti tokią supaprastintą procedūrą, saugos sertifikavimo įstaiga turėtų patikrinti, ar atliekant pakeitimą, apie kurį pranešama, nėra užslėptų organizacinių pakeitimų, kurie gali daryti poveikį traukinio eksploatavimui (pvz., pavadinimo ar registracijos duomenų pakeitimas restruktūrizuojant įmonę arba sujungiant dvi skirtingas įmones ir persikrstant su sauga susijusias užduotis ir pareigas).

15.6 Pakeitimų, dėl kurių gali prireikti papildyti saugos sertifikatą, pavyzdžiai

Atlikus bet kokius esminius veiklos rūšies ar masto pakeitimus bendrą saugos sertifikatą reikia papildyti. Be to, bendrą saugos sertifikatą reikia papildyti plečiant veiklos vietą. Geležinkelio įmonės SVS nuostatos turėtų būti išdėstytos taip, kad galiotų numatomoje veiklos vietoje (pvz., įvairių valstybių narių infrastruktūrai).

Daugeliu atvejų sertifikatą reikia papildyti keičiant ir jame nurodytą veiklos rūšį.

Veiklos masto pakeitimus reikia nagrinėti nuodugniau, nes tokia informacija nėra tiesiogiai nurodoma sertifikate ir labiau priklauso nuo įmonės išteklių ir veiklos rezultatų pasikeitimų.

Atlikus bet kokius esminiais laikomus pakeitimus, reikia atlikti pakartotinį vertinimą ir papildyti sertifikatą. Tai pasakytina ir apie tuos atvejus, kai pakeitimas susijęs su įmonės veiklos raida, ir apie atvejus, kai perimama kitos įmonės veikla.

Pavyzdžiui, jeigu keleivių vežimo paslaugas teikianti geležinkelio įmonė taip pat ketina gabenti krovinius susijungusi su kita įmone arba ją įsigijusi, tai turėtų būti laikoma „esminiu pakeitimu“ vertinant geležinkelio įmonės teikiamų paslaugų „rūšį ir mastą“ ir tokiu atveju reikia papildyti bendrą saugos sertifikatą.

Jeigu pakeitimas neturi poveikio veiklos rūšiai ar mastui arba jeigu poreikis atveju bendrą saugos sertifikatą nėra akivaizdus, gali būti svarbu apsvarstyti naujos ar didesnės rizikos geležinkelio bendrovės veiklai klausimą. Be to, reikėtų atsakyti į klausimą, ar pakeitimą pavyks saugiai valdyti taikant geležinkelio įmonės saugos valdymo sistemą. Kaip jau minėta, pakartotinio SVS vertinimo mastas bet kuriuo atveju turi būti proporcingas su pakeitimu (-ais) susijusios rizikos lygiui ir pakeitimo (-ų) svarbai: Pareiškėjas visada turėtų atlikti rizikos vertinimą ir prireikus taikyti BSB rizikos vertinimo ir įvertinimo (ES) 402/2013 nuostatą. Tam reikėtų išanalizuoti, ar pakeitimas yra reikšmingas, ar ne.

- (a) **1 pavyzdys:** keičiant juridinį geležinkelio bendrovės pavadinimą reikia administraciniu būdu papildyti sertifikatą. Tačiau pasikeitus geležinkelio įmonės juridiniam pavadinimui, neturėtų būti reikalaujama iš naujo vertinti geležinkelio įmonės SVS, nes tai yra administracinio pobūdžio aktas ir įmonės veikla nesikeičia; šiuo atveju, jei tai vienintelis pakeitimas, galima taikyti supaprastintą procesą, atnaujinant sprendimą be oficialaus vertinimo ir į bylą įtraukiant pastabą, kurioje aprašoma pakeitimo priežastis. Pareiškėjas turėtų raštu patvirtinti, jog nėra jokių kitų pokyčių, dėl kurių reikėtų oficialiau atnaujinti bendrą saugos sertifikatą;
- (b) **2 pavyzdys:** pokyčiai, susiję su mažesne rizika (pvz., perėjimas nuo keleivių vežimo, įskaitant greitojo geležinkelio paslaugas, prie keleivių vežimo, išskyrus greitojo geležinkelio paslaugas), paprastai yra administracinis veiksmas, kurio metu tik minimaliai tikrinamas poveikis geležinkelio įmonei. Šiuo atveju galima taikyti supaprastintą procesą, t. y. priimti atnaujintą sprendimą be oficialaus vertinimo ir įrašyti į bylą pastabą, kurioje aprašoma pakeitimo priežastis.
- (c) **3 pavyzdys:** pokyčiai, susiję su didesne rizika (pvz., perėjimas nuo krovinių vežimo, išskyrus pavojingųjų krovinių vežimo paslaugas, prie krovinių vežimo, įskaitant pavojingųjų krovinių vežimo paslaugas) greičiausiai būtų laikomi reikšmingu pakeitimu pagal BSB rizikos vertinimo ir įvertinimo (ES) Nr. 402/2013 nuostatą, tačiau tai taip pat būtų laikoma esminiu pakeitimu bendro saugos sertifikato atnaujinimo požiūriu, nes keičiasi veiklos rūšis. Tokiu atveju reikės įvertinti pakeitimą pagal SVS nuostatas ir papildyti bendrą saugos sertifikatą; Kadangi tai yra esminis pakeitimas, taip pat reikės pateikti vertinimo įstaigos ataskaitą, kaip reikalaujama pagal reglamentą.
- (d) **4 pavyzdys:** Pakeitimai, dėl kurių gali kilti didesnė veiklos rizika, galėtų būti laikomi esminiais, dėl kurių reikės papildyti bendrą saugos sertifikatą, todėl reikėtų įvertinti pakeitimą pagal SVS nuostatas ir apsvarstyti, ar pakeitimas yra reikšmingas pagal BSB rizikos vertinimo ir įvertinimo reglamentą (ES) 402/2013: kai krovinių vežėjas pereina į keleivių rinką užsakomiesiems reisams vykdyti arba papildomoms keleivinių traukinių operatoriaus paslaugoms teikti, toks pakeitimas paprastai turėtų būti laikomas esminiu, nes vežėjas keičia veiklos rūšį. Reikėtų atlikti rizikos vertinimą ir apsvarstyti, ar pokytis yra reikšmingas pagal taikomą BSB rizikos vertinimo ir įvertinimo (ES) 402/2013 nuostatą.
- (e) **5 pavyzdys:** atsižvelgiant į tai, kad geležinkelio bendrovės vidaus restruktūrizavimas galėtų turėti neigiamą poveikį jos SVS priemonėms ir kad reikia pertvarkyti galiojančius SVS procesus ir procedūras arba sukurti naujus, toks pakeitimas galėtų būti laikomas reikšmingu pakeitimu pagal taikomą BSB rizikos vertinimą ir įvertinimą (ES) 402/2013. Tuomet taip pat gali tekti apsvarstyti, ar pokyčiai yra tokie dideli (esminiai), kad reikia papildyti bendrą saugos sertifikatą.

- (f) **6 pavyzdys.** Maršruto pakeitimas galėtų būti esminis, jeigu siūloma eksploatuoti liniją ar tinklo dalį, kurios ta geležinkelio įmonė anksčiau neeksploatavo (išskyrus laikiną naudojimąsi), ir dėl šio naujojo maršruto padidėtų rizika (pvz., tai geležinkelio įmonei kiltų nauja rizika). Jei esamas bendras saugos sertifikatas yra linijų sąrašas, o naujos linijos jame nėra, tuomet reikėtų papildyti bendrą saugos sertifikatą. Taip pat reikėtų atlikti rizikos vertinimą ir apsvarstyti, ar pakeitimas yra reikšmingas pagal BSB rizikos vertinimo ir įvertinimo (ES) 402/201 nuostatą.
- (g) **7 pavyzdys:** padidinus paslaugos teikimo dažnį geležinkelio įmonei galėtų kilti didesnė rizika, pvz., galima rizika, susijusi su spūstimis. Tokie pakeitimai neturėtų būti laikomi esminiais, tačiau jie gali būti laikomi reikšmingais; juos galima saugiai valdyti taikant geležinkelio įmonės SVS, įvertinus riziką ir laikantis BSB rizikos vertinimo ir įvertinimo (ES) 402/2013.
1. SVS numatyti procesai ir procedūros, kurias taikant kontroliuojama rizika ir imamas tinkamų prevencinių ar taisomųjų veiksmų, jeigu vykdant geležinkelio įmonės veiklos stebėseną nustatoma reikalavimų nesilaikymo atveju;
 2. Geležinkelio įmonė apie pakeitimus praneša nacionalinėms saugos institucijoms, kad nacionalinė saugos institucija galėtų nustatyti papildomas priežiūros užduotis ir įtraukti jas į savo strategiją ir geležinkelio įmonės priežiūros planą;
- (h) **8 pavyzdys:** be to, padidėjus rodikliams „vienam keleiviui nuvažiuotų kilometrų skaičius per metus“ ar „krovinių vežimo tonkilometrų skaičius per metus“ gali padidėti rizika, nes daromas poveikis veiklos mastui. Tačiau tokius pakeitimus ir su jais susijusią riziką taip pat galima saugiai valdyti taikant geležinkelio įmonės SVS (žr. 7 pavyzdį). Nacionalinė saugos institucija gali patikrinti, kaip tai daroma, vykdydama geležinkelio įmonės priežiūrą ir atsižvelgdama į geležinkelio įmonės teikiamą informaciją apie pakeitimų valdymą.

16. Bendro saugos sertifikato atnaujinimas

Kad sertifikato galiojimas nenutrūktų, bendras saugos sertifikatas atnaujinamas pareiškėjo prašymu prieš pasibaigiant jo galiojimui. Atnaujinimo terminas yra 5 mėnesiai (1 mėnuo pirminiam patikrinimui ir 4 mėnesiai išsamiam vertinimui atlikti). Pareiškėjas vieno langelio sistemoje pateikia paraišką atnaujinti galiojantį bendrą saugos sertifikatą (taip pat žr. [3.2 skirsnį](#)).

Atnaujinant bendrą saugos sertifikatą, su veiklos vieta susijusios institucijos laikosi tikslinio ir proporcingo požiūrio į pakartotinį vertinimą, tikrina su ankstesne paraiška pateiktų įrodymų pakeitimus ir nagrinėja anksčiau vykdytos priežiūros veiklos rezultatus siekdamos nustatyti svarbius reikalavimus, pagal kuriuos bus vertinama paraiška atnaujinti sertifikatą.

Tačiau tai netrukdo saugos vertinimo procese dalyvaujančioms institucijoms tam tikrais atvejais iš naujo įvertinti visą paraišką. Pavyzdžiui, visą paraišką galima vertinti iš naujo, jeigu pareiškėjas nepateikia pakankamai informacijos apie SVS padarytus pakeitimus arba jeigu po ankstesnio priežiūros etapo liko neišspręstų svarbių susirūpinimą keliančių klausimų.

Paraišką atnaujinti bendrą saugos sertifikatą galima sujungti su paraiška papildyti tą patį bendrą saugos sertifikatą. Pavyzdžiui, pareiškėjas, turintis bendrą saugos sertifikatą, kuris apima veiklos vietą dviejose valstybėse narėse.

Pareiškėjai turi gerai pagalvoti, kada kreiptis dėl atnaujinimo ir ar jį derinti su paraiškos atnaujinimu.

17. Bendro saugos sertifikato apribojimas ar panaikinimas

Apriboti ar panaikinti bendrą saugos sertifikatą gali jį išdavusi saugos sertifikavimo įstaiga. Bendras saugos sertifikatas apribojamas ar panaikinamas, kai nacionalinė saugos institucija saugos sertifikavimo įstaigai praneša, kad atlikus priežiūrą nustatyta, jog bendro saugos sertifikato turėtojas nebeatitinka sąlygų, kuriomis jis buvo sertifikuotas.

Jeigu nacionalinė saugos institucija nustato didelę riziką saugai, ji gali priimti sprendimą imtis proporcingų vykdymo užtikrinimo veiksmų. Pavyzdžiui, nacionalinė saugos institucija gali priimti sprendimą sustabdyti geležinkelio įmonės geležinkelių veiklą. Remdamasi tokiu sprendimu, saugos sertifikavimo įstaiga įvertina, ar reikia papildyti bendrą saugos sertifikatą nustatant apribojimus arba pritaikyti griežčiausią priemonę – jį panaikinti. Kai Agentūra veikia kaip saugos sertifikavimo įstaiga, nacionalinė saugos institucija pateiks apribojimo arba panaikinimo pagrindimą, o prieš priimant sprendimą veiklos vietos institucijos derina savo veiksmus.

Geležinkelio įmonė, kurios bendras saugos sertifikatas buvo apribotas arba panaikintas, turi teisę apeliacine tvarka apskųsti saugos sertifikavimo įstaigos sprendimą ([žr. 14.3 skirsnį](#)).

Bet koks nacionalinės saugos institucijos prašymas apriboti bendrą saugos sertifikatą tvarkomas vieno langelio sistemoje. Jei nusprendžiama apriboti bendrą saugos sertifikatą, saugos sertifikavimo įstaiga išduoda naują bendrą saugos sertifikatą, į kurį įtraukiami apribojimai arba naudojimo sąlygos.

Bet kokius nacionalinės saugos institucijos prašymus panaikinti galiojantį bendrą saugos sertifikatą, kurį išdavė ta nacionalinė saugos institucija, tiesiogiai administruojami ERADIS duomenų bazėje pagal esamas procedūras. Atskiro įrašo vieno langelio sistemoje daryti nereikia.

Kad naudojimo apribojimas arba sąlyga būtų panaikinta, pareiškėjas gali prašyti papildyti bendrą saugos sertifikatą. Teikdamas tokią paraišką, pareiškėjas turės įrodyti, kad aplinkybės, dėl kurių buvo nustatytas apribojimas, nebetaikomos, ir pateikti visus būtinus įrodymus. Saugos sertifikavimo įstaiga tokią paraišką tvarkys kaip atnaujinimą ir, jei bus pateikti reikiami įrodymai, išduos naują bendrą saugos sertifikatą, kuriame ankstesnis apribojimas bus panaikintas.

Pareiškėjas, norintis vykdyti veiklą ir ES valstybėje narėje, ir kitoje valstybėje arba pasienio stotyje kitoje valstybėje, kuri nėra ES valstybė narė, pirmiausia turėtų kreiptis į Agentūrą, kad ši patartų, kaip elgtis.

.

1 PRIEDAS

Nurodymai dėl paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą turinio

Teikdamas paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą arba išankstinio bendradarbiavimo prašymą, pareiškėjas turi užpildyti paraiškos formą vieno langelio sistemoje.

Toliau pateiktoje lentelėje pateikiamos pastabos dėl paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą, rengiamos pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 I priedą. Kad būtų lengviau orientuotis, šios lentelės numeracija atitinka Įgyvendinimo reglamento I priedo numeraciją.

3 lentelė. Pastabos dėl paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 I priedas.	Pastabos
1.1-1.3	Pareiškėjas pasirenka paraiškos rūšį: ► „Naujas sertifikatas“: jeigu pirmą kartą prašoma išduoti bendrą saugos sertifikatą arba jeigu ankstesnis bendras saugos sertifikatas panaikintas; ► „Atnaujinimas“: jeigu ankstesnis galiojantis (bendras) saugos sertifikatas netrukus baigs galioti ir jo galiojimo laiką reikia pratęsti siekiant užtikrinti geležinkelio eksploatavimo veiklos tęstinumą; ► „Papildymas“: jeigu iš esmės keičiasi veiklos rūšis ar mastas arba iš esmės keičiama saugos reguliavimo sistema arba jeigu pasikeitė sąlygos, kuriomis buvo išduotas (bendras) saugos sertifikatas.
1.2	Bendras saugos sertifikatas atnaujinamas ne rečiau kaip kartą per penkerius metus geležinkelio įmonei pateikus paraišką, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 13 dalyje.
1.4	Teikiant paraišką papildyti ar atnaujinti sertifikatą, nurodomas (-i) ar pasirenkamas (-i) ankstesnio (bendro) saugos sertifikato (pvz., bendro saugos sertifikato arba A dalies saugos sertifikato), dėl kurio saugos sertifikavimo įstaigai teikiama paraiška, EIN. Ankstesnio (-ių) saugos sertifikato (-ų) EIN kodas (-ai) naudojamas (-i) atitinkamam (-iems) sertifikatui (-ams) ERADIS duomenų bazėje pripažinti negaliojančiu (-iais). Kilus abejonų, pareiškėjui rekomenduojama prieš pateikiant paraišką susisiekti su saugos sertifikavimo įstaiga.
2.1-2.2	Teikiant paraiškas keleivių vežimo paslaugoms teikti (kaip paraiškos dalį arba kaip atskirą paraišką), reikia nurodyti, pažymint atitinkamą langelį, ar operacijos apima greitojo geležinkelio paslaugas, ar ne: galima pasirinkti tik vieną variantą. Tačiau paslaugos, kurias reikia pasirinkti 2.1 ar 2.2 punkte, apima bet kokios rūšies (t. y. regionines, trumpo atstumo, vidutinio atstumo, tolimojo vežimo ir kt.) keleivių vežimo paslaugas ir bet kokias kitas paslaugas, būtinas teikiant keleivių vežimo paslaugas, dėl kurių pateikta paraiška (manevravimo paslaugas ir kt.). Dėl greitųjų geležinkelių paslaugų apibrėžties, žr. Direktyvos (ES) 2016/797 I priedą.
2.3-2.4	Teikiant paraišką krovinių vežimo paslaugoms teikti (kaip paraiškos dalį arba kaip atskirą paraišką), reikia nurodyti, pažymint atitinkamą langelį, ar operacijos apima pavojingųjų krovinių vežimą, ar ne: galima pasirinkti tik vieną variantą. Tačiau paslaugos, kurias reikia pasirinkti 2.3 ar 2.4 punkte, apima bet kokios rūšies aiškiai nenurodytas krovinių vežimo paslaugas ir bet kokias kitas paslaugas, būtinas teikiant krovinių vežimo paslaugas, dėl kurių pateikta paraiška (manevravimo paslaugas ir kt.). Pareiškėjas taip pat turi žinoti, kad pasirinkus „pavojinguosius krovinius“, kartu su paraiška reikės pateikti pavojingųjų krovinių vežimo geležinkeliais nuostatų atitikties įrodymus.

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 I priedas.	Pastabos
Vieno langelio sistemos forma	Informacija apie tai, ar pareiškėjas ketina pateikti paraišką dėl už techninę priežiūrą atsakingo subjekto (ECM) funkcijų įvertinimo kaip paraiškos dalies (tik tais atvejais, kai jis ketina būti ECM savo transporto priemonėms). Ar pareiškėjas ketina prašyti, kad atitinkama nacionalinė saugos institucija įvertintų jo mokymo centrus kaip paraiškos dalį. (Tik tuo atveju, jei jis vadovauja savo darbuotojų mokymo centrui)
2.5	Jeigu pareiškėjas ketina teikti tik manevravimo paslaugas neveždamas keleivių ar krovinių, pažymimas šis langelis. Pareiškėjas turi nurodyti, ar numatytos paslaugos apima vagonų, kuriuose vežami pavojingi kroviniai, manevravimą, ar ne. Šį langelį taip pat galima pažymėti kartu su 2.6 punktu, jeigu pareiškėjas ketina vykdyti kitų rūšių veiklą.
2.6	Jeigu pareiškėjas ketina vykdyti kitų rūšių veiklą, jis turi nurodyti, kokios tai paslaugos, pavyzdžiui: ▶ transporto priemonių eksploatavimas privačiuose privažiuojamuosiuose keliuose, jeigu nėra nustatyta tokia saugos valdymo sistemos išimtis, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2016/798 2 straipsnio 3 dalyje; ▶ transporto priemonių važiavimo charakteristikų bandymai ir (arba) stacionarieji transporto priemonių bandymai; ▶ transporto priemonių eksploatavimas infrastruktūros priežiūros tikslais. ▶ Bet kokie mokymo centrai turi būti pripažįstami pagal Komisijos sprendimo 2011/765/ES 5 straipsnį (daugiau informacijos ieškoti 13 skyriuje). Šiame lauke taip pat galima nurodyti bet kokius konkrečius su veiklos rūšimi (-s) susijusius nacionalinius reikalavimus.
3.1	Kai kalbama apie paslaugas, dėl kurių teikiama paraiška, būtina nurodyti datą, nuo kurios ketinama pradėti teikti paslaugas, arba, kai teikiama paraiška atnaujinti arba papildyti sertifikatą, – datą, nuo kurios sertifikatas turėtų pradėti galioti ir pakeisti ankstesnįjį.
3.2	Pareiškėjas turi pasirinkti valstybę narę, kurioje numatoma vykdyti veiklą, įskaitant visas valstybes nares, kuriose jis ketina vykdyti veiklą tik pasienio stotyje.
3.3	Pareiškėjas nustato numatomą veiklos vietą, kuri gali apimti visą geležinkelio tinklą vienoje ar daugiau valstybių narių arba tik tam tikrą jo dalį. Jeigu pareiškėjas ketina vykdyti veiklą tik nustatytoje tinklo dalyje, jis turi: aprašyti veiklos vietą, kurioje ketina vykdyti veiklą, nuo punkto A iki punkto B (pvz., Paryžius–Briuselis) arba išvardyti tinklus, kuriuose planuoja vykdyti veiklą, arba aiškiai nurodyti visas linijas, įskaitant visas svarbias atsargines linijas, kuriose ketinama teikti paslaugas. Pareiškėjai turi nurodyti linijų pavadinimus, pateiktus tinklo nuostatuose (žr. Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnį ir IV priedą). Taip pat patariama įtraukti signalizacijos sistemų, kurias ketinama naudoti, rūšį ir nurodyti jų geografinę aprėptį. Įsidėmėkite, kad pareiškėjui nusprendus teikti paraišką dėl tiksliai apibrėžtos veiklos vietos, keičiant tą vietą reikės papildyti bendrą saugos sertifikatą. Kaip apibrėžti veiklos vietą, remdamasis savo veikla sprendžia pareiškėjas. Pasienio stočių atveju pareiškėjas turi apibrėžti veiklos vietą, paprastai nurodydamas „nuo pasienio iki X pasienio stoties“.
4.1-4.2	Jeigu veikla bus vykdoma tik vienoje valstybėje narėje, kaip saugos sertifikavimo įstaigą (arba išduodančiąją instituciją) pareiškėjas gali pasirinkti Agentūrą arba nacionalinę saugos instituciją. Jeigu veikla bus vykdoma daugiau nei vienoje valstybėje narėje, pareiškėjas renkas Agentūrą.
5.1	Reikia nurodyti tik juridinį pavadinimą.
5.2	Geležinkelio įmonės pavadinimo santrumpą galima nurodyti čia (neprivaloma).

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 I priedas.	Pastabos
5.3-5.7	Kiekvienas pareiškėjas pateikia reikiamą informaciją, kad saugos sertifikavimo įstaiga galėtų susisiekti su geležinkelio įmone. ▶ Nurodytas telefono numeris turėtų būti geležinkelio įmonės bendras telefono numeris, jei toks yra, o ne už sertifikavimo procesą atsakingo asmens telefono numeris. ▶ Kartu su telefono ir fakso numeriais, jei yra, turėtų būti nurodytas šalies kodas. ▶ Nurodant elektroninio pašto adresą, reikėtų nurodyti bendrą geležinkelio įmonės elektroninio pašto adresą. ▶ Nurodant geležinkelio įmonės kontaktinę informaciją, reikėtų nurodyti bendrą adresą, o ne konkretaus asmens adresą, nes tokią informaciją galima pateikti 6.1–6.6 punktuose. Nurodyti interneto svetainės adresą nėra būtina (5.7).
5.8-5.9	Jeigu pagal nacionalinės teisės aktus pareiškėjai geležinkelio įmonei priskirti keli registracijos numeriai, vieno langelio sistemos formoje galima nurodyti ir PVM mokėtojo kodą (5.9), ir antrą registracijos numerį (5.8) (pvz., įmonių registro).
5.10	Be to, prireikus galima pateikti kitokią informaciją, kurios aiškiai neprašoma pateikti kituose laukuose.
6.1-6.8	Vykstant vertinimo procesui, kontaktinis asmuo užtikrina, kad paraišką gauti bendrą saugos sertifikatą teikianti geležinkelio įmonė palaikytų ryšį su saugos sertifikavimo įstaiga ir tam tikrais atvejais su atitinkama nacionaline saugos institucija (ar institucijomis). Prireikus kontaktinis asmuo teikia paramą, pagalbą, informaciją ir paaiškinimus, o saugos sertifikavimo įstaiga ir atitinkama nacionalinė saugos institucija (ar institucijos) prireikus kreipiasi būtent į jį. Kontaktinis asmuo yra įgaliotas atstovauti paraišką teikiančiai organizacijai. Kartu su telefono ir fakso numeriais, jei yra, turėtų būti nurodytas šalies kodas.
7.1	Tokią dokumentais pagrįstą informaciją reikia pateikti kartu su paraiška gauti bendrą saugos sertifikatą. Jeigu teikiama paraiška atnaujinti arba papildyti bendrą saugos sertifikatą, įvairiuose dokumentuose atlikus su ankstesne paraiška pateiktos informacijos pakeitimus, juos reikia aiškiai pažymėti. „Saugos valdymo sistemos (SVS) santrauka“ – tai dokumentas, kuriame apibendrinami ir nurodomi pagrindiniai geležinkelio įmonės SVS elementai. Joje turi būti išsamiai išdėstyta ir pateikta pagalbinė informacija, kuria įrodoma, kad SVS atitinka Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2018/763 II priede nustatytus vertinimo kriterijus, jeigu reikia, pateikiant nuorodą į išsamesnius dokumentus. Reikėtų aiškiai nurodyti procesus ir dokumentus, dėl kurių taikomos ir įgyvendinamos techninės sąveikos specifikacijos (TSS). Siekiant išvengti darbo dubliavimosi ir sumažinti pateiktos informacijos kiekį, dėl aspektų, atitinkančių TSS ir kitus taikytinus ES teisės aktus, reikėtų teikti dokumentų santraukas.
7.2	Lentelė, kurioje išdėstyti pagrindiniai geležinkelio įmonės SVS elementai pagal Komisijos deleguotojo Reglamento (ES) 2018/763 II priede nustatytus vertinimo kriterijus ir įrodoma, kad bendrosios SVS nuostatos atitinka Direktyvos (ES) 2016/798 9 straipsnio reikalavimus. Taip pat nurodoma, kur saugos valdymo sistemos dokumentuose laikomasi taikytinų funkcinių techninės sąveikos specifikacijos reikalavimų, susijusių su traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemiu.
8.1	Pareiškėjas pateikia dokumentus, susijusius su nacionalinėmis taisyklėmis, apie kurias pranešta ir kurios bus taikomos paslaugoms, kurias numatoma teikti pagal prašomą išduoti sertifikatą. Konkretūs dokumentai, susiję su geležinkelių eksploatavimo veikla kiekvienos valstybės narės, kurioje pareiškėjas ketina vykdyti veiklą, tinkle (arba jo dalyje), pateikiami, jei reikia, kaip atskiri paraiškos formos priedai laikantis atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) nacionalinės saugos institucijos nustatytos kalbų politikos.
8.2	Lentelė, kurioje išdėstyti konkretūs geležinkelio įmonės SVS elementai pagal atitinkamose nacionalinėse taisyklėse, apie kurias pranešta, nustatytus reikalavimus ir įrodoma, kad konkrečios SVS nuostatos atitinka taikytinus nacionalinėse taisyklėse, apie kurias pranešta, nustatytus reikalavimus.
9.1	Geležinkelio įmonės parengto veiksmų plano (ar planų), kuriuo (kuriais) atlikus ankstesnį vertinimą siekiama išspręsti visus svarbius reikalavimų nesilaikymo atvejus ir išsklaidyti bet kokias vykdančią priežiūrą nustatytas abejones, dabartinė būklė.

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 I priedas.	Pastabos
9.2	Geležinkelio įmonės parengto (-ų) veiksmų plano (-ų), kuriuo (kuriais) siekiama išspręsti atliekant ankstesnius vertinimus nustatytas problemas, dabartinė būklė.

2 PRIEDAS

Aspektai, kuriuos reikia įtraukti į nacionalinės saugos institucijos paraiškų teikimo vadovą

Nacionalinėms saugos institucijoms siūloma savo paraiškų teikimo vadovuose aptarti toliau išvardytus aspektus, susijusius su jų nacionaliniais reikalavimais, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 3 dalies b punkte:

1. *Nacionalinių priemonių, kuriomis įgyvendinama Direktyva (ES) 2016/798, taikymo sritis. Nacionalinė saugos institucija nustato galimas išimtis, taikytinas jos valstybėje narėje, kaip numatyta direktyvos 2.3 straipsnyje. Ji paaiškina nacionalinius ypatumus, susijusius su veiklos, kuriai vykdyti reikia turėti bendrą saugos sertifikatą, rūšimi (-s).*
2. *Kalbos politika. Nurodyti paraiškos bylos kalbą, kai saugos sertifikavimo įstaiga išrinkta nacionalinė saugos institucija, ir nacionalinės paraiškos dalies kalbą, kai saugos sertifikavimo įstaigos vaidmenį atlieka Agentūra.*
3. *Komunikacijos aspektai. Nurodyti, apie ką ir kaip nacionalinė saugos institucija ketina bendrauti su pareiškėju, jei bus išrinkta saugos sertifikavimo įstaiga.*
4. *Mokesčiai ir rinkliavos. Aprašyti mokesčių ir rinkliavų modelį, kai saugos sertifikavimo įstaiga išrinkta nacionalinė saugos institucija, ir nurodyti valandinį įkainį, kurį nacionalinė saugos institucija taiko už nacionalinės dalies vertinimą, kai saugos sertifikavimo įstaigos vaidmenį atlieka Agentūra.*
5. *Tarpvalstybinių susitarimų ar bet kokių kitų taikomų susitarimų aprašymas ir pasienio stočių, kurioms jie taikomi, nurodymas. Taip pat tikslinga pateikti kaimyninių valstybių narių kontaktinius duomenis arba interneto svetaines, kad potencialūs pareiškėjai galėtų rasti reikiamą informaciją (jei taikoma).*
6. *Nacionalinėse taisyklėse, apie kurias pranešta, nustatytų reikalavimų ir taikomų nacionalinių administracinių procedūrų aprašymas ir paaiškinimas. Taip pat reikėtų paaiškinti visas taikytinas nacionalines procedūrines taisykles, nes jos, pavyzdžiui, gali būti susijusios su konkrečiomis priemonėmis arba iš jų galima suprasti, kaip nacionalinės sertifikavimo sistemos galėtų būti panaudotos kaip pareiškėjo gebėjimo atitikti nacionalinių taisyklių, apie kurias pranešta, reikalavimus įrodymas. Be to, nacionalinė saugos institucija nurodo pareiškėjui, kaip pateikti įrodymus pagal nacionalinius reikalavimus. Šias nuorodas galima pateikti naudojant:*
 - *internetinę formą, kurioje nacionalinė saugos institucija turi iš anksto užregistruoti reikalavimus pagal vieno langelio principą; šiai formai teikiama pirmenybė;*
 - *pagal vieno langelio principą veikiančią interneto svetainę, kurioje pareiškėjo registrai būtų registruojami pagal atitinkamus nacionalinius reikalavimus, kaip nurodyta nacionalinės saugos institucijos nacionalinėse paraiškų teikimo gairėse, arba*

- *nacionalinės saugos institucijos nacionalinės programos vadove pateiktą šabloną. Šiuo atveju pareiškėjas šį dokumentą įkelia į vieno langelio sistemą.*
7. *Būtiniausi draudimo reikalavimai (kai taikytina), kaip antai reikalavimas atsiųsti draudimo arba finansinio atsakomybės užtikrinimo įrodymą.*
 8. *Nacionalinė skundų pateikimo procedūra, kai saugos sertifikavimo įstaiga išrinkta nacionalinė saugos institucija.*
 9. *Nacionalinės teisės nuostatos dėl teisminės peržiūros, kai saugos sertifikavimo įstaiga išrinkta nacionalinė saugos institucija.*
 10. *Valstybės narės, kuriai skirtas vadovas, pasienio kontrolės punktų tvarka ir kaimyninių valstybių narių kontaktiniai duomenys bei patarimai.*

3 PRIEDAS
Veiksmų plano šablonas

Bendro saugos sertifikato veiksmų planas, susijęs su aspektais, kuriuos reikia prižiūrėti pagal ES 1078/2012 BSB dėl stebėsenos

Nr.	Trūkumas (-ai)	Veiksmo (-ų) aprašymas	Sąsaja su rizikos vertinimu	Atsakingas už įgyvendinimą	Dalyvauja	Stebėsenos: Vykdymas	Stebėsenos: Veiksmingumas	Jei yra, ... ESGA siūlomi etapai	Stebėsenos statusas
0	Pateikite nuorodą arba nukopijuokite neišspręsto klausimo numerį, pavadinimą ir turinį iš vieno langelio sistemoje pateikto trūkumo	Aprašykite, kodėl, kas ir kaip bus daroma, įskaitant atitinkamus rezultatus (gali būti atskiros eilutės)	Jei aktualu, reikėtų paaiškinti arba susieti su šiuo veiksmu rizikos kontrolės priemonės arba taisomuosius veiksmus	Už įgyvendinimą atsakingo asmens vardas ir pavardė	Darbuotojų arba suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių prieš veiksmo vykdymą, jo metu arba po jo, sąrašas	Datos (metai/mėnuo/diena) (arba etapai su datomis) veiksmo įgyvendinimo data	Kaip bus matoma, įvertinama ar matuojama, kad vykdomas veiksmą pasiektas tikslas, kuriam pasiekti jis skirtas (susieta su BSB dėl SVS 2018/762, 6.1.1d))		Pildoma, teikiant paraišką dėl atnaujinimo arba papildymo. Ar NSI patikrino veiksmą? Jei taip, kaip ir koks buvo rezultatas? Jei patikrinimas nebuvo atliekamas, nurodykite.
1									
...									

4 PRIEDAS

Nurodymai, kaip saugos sertifikavimo įstaiga turėtų pildyti vieno langelio sistemos laukus bendram saugos sertifikatui parengti

Norėdama išduoti bendrą saugos sertifikatą, saugos sertifikavimo įstaiga turi užpildyti atitinkamus vieno langelio sistemos laukus. Lentelėje toliau pateikiami nurodymai, kaip tai padaryti, taikant tokią pat numeraciją, kaip vieno langelio sistemoje.

4 lentelė. Nurodymai, kaip saugos sertifikavimo įstaiga turėtų peržiūrėti ir prireikus atnaujinti vieno langelio sistemos laukus bendram saugos sertifikatui parengti

Lauko pavadinimas	Pastaba
1. Informacija apie sertifikatą:	
Europos identifikacinis numeris (EIN)	EIN sukuriama automatiškai.
Sertifikato tipas	Naujas sertifikatas, atnaujinimas arba papildymas: vieno langelio sistemoje užpildoma automatiškai remiantis atitinkamoje paraiškos formoje pateikta informacija ir gali būti redaguojama saugos sertifikavimo įstaigos.
Ankstesnis sertifikatas	Vieno langelio sistemoje nėra užpildoma automatiškai remiantis atitinkamoje paraiškos formoje pateikta informacija ir gali būti redaguojama saugos sertifikavimo įstaigos. Saugos sertifikavimo įstaigai siūloma patikrinti, ar ta informacija teisinga. Atkreipkite dėmesį, kad ši informacija neįrašoma, nebent bendrą saugos sertifikatą pildantis asmuo du kartus spusteli šį laukelį.
Galiojimo laikotarpis:	Saugos sertifikavimo įstaiga nurodo galiojimo laikotarpį. Galiojimo pradžios data nebūtinai sutampa su sprendimo dėl bendro saugos sertifikato išdavimo data, bet derinama su veiklos vykdymo pradžios data, kurios prašo pareiškėjas, arba ankstesnio sertifikato galiojimo pabaigos data. Vieno langelio sistemoje 5 metų laikotarpis apskaičiuojamas automatiškai naudojant įrašytą pradinę galiojimo datą. Saugos sertifikavimo įstaiga gali šį įrašą atnaujinti.
2. Geležinkelio įmonė:	
2.1. Juridinis pavadinimas	Geležinkelio įmonė identifiukuojama pagal jos juridinį pavadinimą. Vieno langelio sistemoje šis laukas užpildomas automatiškai remiantis atitinkamoje paraiškos formoje pateikta informacija ir ji gali redaguoti saugos sertifikavimo įstaiga.
2.2. Nacionalinis registracijos numeris	Vieno langelio sistemoje šis laukas užpildomas automatiškai remiantis atitinkamoje paraiškos formoje pateikta informacija ir gali būti redaguojamas saugos sertifikavimo įstaigos.
2.3. PVM mokėtojo kodas	Vieno langelio sistemoje šis laukas užpildomas automatiškai remiantis atitinkamoje paraiškos formoje pateikta informacija ir gali būti redaguojamas saugos sertifikavimo įstaigos.
3. Saugos sertifikavimo įstaiga:	
3.1. Organizacija	Vieno langelio sistemoje užpildoma automatiškai ir gali būti redaguojama saugos sertifikavimo įstaigos. Agentūros išduotose paraiškose tai bus Europos Sąjungos geležinkelių agentūra

Lauko pavadinimas	Pastaba
3.2. Valstybė narė	Vieno langelio sistemoje užpildoma automatiškai ir gali būti redaguojama saugos sertifikavimo įstaigos.
4. Sertifikato turinys:	
4.1. Veiklos rūšis	Vieno langelio sistemoje užpildoma automatiškai ir gali būti redaguojama saugos sertifikavimo įstaigos.
4.2. Veiklos vieta	Vieno langelio sistemoje užpildoma automatiškai ir gali būti redaguojama saugos sertifikavimo įstaigos.
4.3. Naudojimo apribojimai ir sąlygos	Šiuo atveju vieno langelio sistemoje saugos sertifikavimo įstaigai leidžiama nustatyti galimus naudojimo apribojimus ar sąlygas, dėl kurių susitarta atliekant vertinimą.
4.4. Taikytini nacionalinės teisės aktai	Išvardydamos taikytinus nacionalinės teisės aktus, saugos vertinimo procese dalyvaujančios institucijos raginamos nurodyti konkrečias Direktyvos (ES) 2016/798 išimtis, taikytinas jų valstybėse narėse atsižvelgiant į veiklos rūšį ir mastą. Jeigu reikia pateikti papildomos informacijos, ją galima įrašyti į bendro saugos sertifikato lauką 4.6 „Papildoma informacija“.
4.5. Papildoma informacija	Institucijos į šį lauką gali įrašyti kitą joms svarbią informaciją, pavyzdžiui, apie papildomas veiklos rūšis, kaip reikalaujama pagal nacionalinės teisės aktus (žr. 4.5 punktą), geležinkelio įmonės atliekamas už priežiūrą atsakingo subjekto funkcijas, arba akredituoto ar pripažinto mokymo centro, kurį perėmė geležinkelio įmonė, funkcijas.
5. Išdavimo data ir parašas:	Vieno langelio sistema datą įrašo automatiškai, pasirašant dokumentą.

Priedėlis

Nacionalinėse taisyklėse nustatytų reikalavimų atitikties lentelės pavyzdinis šablonas

Pildo nacionalinė saugos institucija		Pildo paraiškos gauti bendrą saugos sertifikatą teikėjas	
Nuoroda (Taikytinos nacionalinės saugos taisyklės, apie kurią pranešta, nuoroda)	Reikalavimai (Taikytinoje nacionalinėje saugos taisyklėje, apie kurią pranešta, nustatyto reikalavimo antraštė)	Patvirtinamieji dokumentai (Dokumento nuoroda, redakcija, data, skyrius, skirsnis ir kt.)	Aprašymas (Glaustas dokumento aprašymas)

European Union Agency for Railways

120 rue Marc Lefrancq
BP 20392
FR-59307 Valenciennes Cedex
Tel. +33 (0)327 09 65 00

era.europa.eu
Twitter @ERA_railways

Guidance for Safety certification:

- ▶ Application Guide for the Granting of Single Safety Certificates
- ▶ Supervision guide
- ▶ Management maturity model
- ▶ Enforcement management model
- ▶ Coordination between national safety authorities – A common approach to supervision
- ▶ Competence management framework for authorities